

Školní vzdělávací program

Pro předškolní vzdělávání v MŠ Úsilné

Hrajeme si celý rok

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Základní údaje.....	5
2.2	Dlouhodobý plán školy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	5
3.1	Věcné (materiální) podmínky	5
3.2	Životospráva	5
3.3	Psychosociální podmínky	6
3.4	Organizace chodu.....	6
3.5	Řízení mateřské školy	6
3.6	Personální zajištění	7
3.7	Spolupráce s dalšími institucemi.....	7
3.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	7
3.9	Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.10	Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných	8
3.11	Ochrana osobnosti ve škole (učitel, dítě)	8
4	Organizace vzdělávání	9
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	11
6	Vzdělávací obsah	12
6.1	Principy a metody vzdělávání.....	12
6.2	Integrované bloky a jejich cíle	15

6.3	Integrovaný blok – Barvy podzimu	166
6.3.1	Dílčí cíle bloku	166
6.3.2	Témata integrovaného bloku	Chyba! Záložka není definována.
6.4	Integrovaný blok – Zimní radovánky	222
6.4.1	Dílčí cíle bloku	222
6.4.2	Témata integrovaného bloku	Chyba! Záložka není definována.
6.5	Integrovaný blok – Jarní probuzení	298
6.5.1	Dílčí cíle bloku	299
6.5.2	Témata integrovaného bloku	Chyba! Záložka není definována.9
6.6	Integrovaný blok – Vítání léta	355
6.6.1	Dílčí cíle bloku	355
6.6.2	Témata integrovaného bloku	Chyba! Záložka není definována.6
6.7	Program pro dvouleté děti	40
7	Podpůrné opatření	Chyba! Záložka není definována.6
7.1	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	466
7.2	Podpůrná opatření 1. stupně	477
7.3	Podpůrná opatření 2. - 5. stupně	48
7.4	Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole	48
7.5	Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	49
7.6	Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	49
7.7	Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP.....	500
7.8	Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem.....	52
8	Systém evaluace.....	68
8.1	Oblasti autoevaluace	68
8.2	Cíle a kritéria autoevaluace	73
8.3	Nástroje autoevaluace	74
8.4	Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů	74

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Hrajeme si celý rok

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Hrou poznáváme svět kolem nás

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Úsilné

ADRESA ŠKOLY: Úsilné 43, České Budějovice, 37010

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Renata Homanová

KONTAKT:

Telefon: 774225046

E-mail : skolka@usilne.cz

Web: skolkausile.webnode.cz

IČ: 70984247

RED-IZO: 600056813

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Renata Homanová, Bc. Markéta Pokorná Adamíková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obecní úřad Úsilné

ADRESA ZŘIZOVATELE: Úsilné 43, 370 10 České Budějovice

KONTAKTY:

Telefon: +420387225017

E – mail: info@usilne.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2025

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 3. 7. 2025

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 4. 7. 2025

.....
ředitel školy Renata Homanová

.....
razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: na návsi

Druh provozu školy: Celodenní

Velikost školy: 26 dětí

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy: Zahrada se zázemím pro děti

2.2 Dlouhodobý plán školy

Naším cílem je hrou a zábavnou formou dětem vštípit základní lidské hodnoty, jako jsou přátelství, pomoc druhým, rozvíjet své dovednosti a získávat nové poznatky.

Vážít si prostředí kolem sebe, chránit a pečovat o životní prostředí, rozvíjet enviromentální výchovu.

Pomoci vychovávat milé, veselé děti se zdravou zvědavostí a chutí se učit a poznávat svět kolem sebe.

Rozvíjet jejich fantazii a nadání, podporovat je při kreativních i pohybových aktivitách.

Vštěpovat jim i důležitost zdraví a správné životosprávy, pro budoucnost jim pomoci vytvořit ty správné návyky.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy. Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava. Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Je zajištěn denní rytmus a řád. Pobyt venku respektuje doporučenou délku. Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Obědy dovážíme z Církevní mateřské školy v ČB. Svačinu a odpolední přesnídávku připravuje přímo na škole paní školnice.

Jídelníček je sestavován tak, aby splňoval požadavky na stravu dětí, aby byl splněn spotřební koš. Strava je vzhledem a obsahem pestrá a mezi jednotlivými jídly, je interval 2,5 hod. Při podávání stravy je brán ohled i na děti se speciálními stravovacími požadavky (např. alergie na mléčné výrobky, ryby aj.)

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám. Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově přichozím dětem. Respektování potřeb dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či stresovány spěchem a chvatem. Pravidla soužití jsou nastavena. Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí. Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Je dbáno na osobní soukromí dětí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

Organizace dne se řídí potřebami dětí, jejich věkovými a individuálními potřebami. Dětem jsou každodenně nabízeny pohybové aktivity, dostatek prostoru pro spontánní hru, ale také řízené činnosti. Všechny činnosti mohou děti dokončit nebo podle potřeby přerušit a později se k nim vrátit.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém. Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Pedagogický sbor pracuje jako tým. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby. Ředitelka

vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

3.6 Personální zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči. Specializované služby jsou zajišťovány odborníky. Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel. Pedagogové se průběžně sebevzdělávají. Pedagogové se chovají profesionálně

Pedagogičtí pracovníci ředitelka

MŠ ,učitelka MŠ učitelka MŠ,

asistent pedagoga Provozní

zaměstnanec školnice

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

mateřské školy, obec/město, sdružení rodičů a přátel školy, základní školy

3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost. Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Naše mateřská škola také nabízí a poskytuje rodičům odbornou pomoc při řešení problémů. Upozorňuje rodiče na problémy dítěte se školní zralostí a zprostředkovává odborné vyšetření. Při zjištěných problémech dítěte konzultujeme s rodiči společný, Případně individuální přístup. Úspěšnost závisí na aktivitě a trpělivosti všech zúčastněných. Rodiče mohou výuku v MŠ navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s učitelkou. O činnosti MŠ jsou informováni na schůzkách a také při denním kontaktu při předávání dětí. Dále mohou informace získávat z nástěnek v zádveři a v šatně, na www stránkách školy. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ:

- pomoc s přípravou a organizací akcí v MŠ
- pomoc s drobnými pracemi a opravami vybavení a hraček
- výroba kostýmů na divadelní představení
- účast na školních akcích pro děti a rodiče
- sponzorské dary

Akce mateřské školy:

- lampionový průvod na sv. Martina,
- společné dílny s rodiči a dětmi (např. pečení čertů, výroba vánočních svícňů, malování velikonočních vajíček...)
- vánoční jarmark při rozsvěcení vánočního stromu na návsi
- masopustní veselice - maškary
- loučení s předškoláky
- zapojení školy do akcí s obcí-Pout' průvod, vystoupení dětí k různým příležitostem, Uklidíme Česko...

3.9 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V oblasti zabezpečení výuky dětí s tělesným postižením: Je zabezpečena možnost pohybu dítěte v prostorách. Jsou vytvářeny podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity.

3.10 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Zadáva specifické úkoly dítěti. Nabízí aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.

3.11 Ochrana osobnosti ve škole (učitel, dítě)

- Pedagogičtí pracovníci mají povinnost zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišli do styku
- Právo zákonných zástupců dětí na přístup k osobním údajům, na opravu a výmaz osobních údajů a právo vznést námitku proti zpracování osobních údajů se řídí směrnicí ředitele školy k ochraně osobních údajů.
- Zpracování osobních údajů dětí za účelem propagace školy (webové stránky, propagační materiály, fotografie) je možné pouze s výslovným souhlasem zákonných zástupců dětí.
- Pořizování zvukových a obrazových záznamů osob (učitel, dítě), bez jejich svolení je v rozporu s občanským zákoníkem (§ 84 a § 85). Narušování vyučovacího procesu mobilním telefonem (případně jinou technikou), bude hodnoceno jako přestupek proti školnímu řádu.

4 Organizace vzdělávání

Kritéria přijetí dítěte:

K předškolnímu vzdělávání jsou přednostně přijímány děti:

- předškolního věku a děti s trvalým pobytem v obci Úsilné

V případě počtu žádostí převyšující možnosti školy, bude ředitelka školy postupovat podle následujících kritérií.

Kritéria pro zápis do MŠ

1. Předškolní děti s trvalým pobytem v obci
2. Dosažení věku dítěte 3 let do 31.8. s trvalým pobytem v obci
3. Dosažení věku dítěte 3 let do 31.12. s trvalým pobytem v obci
4. Dosažení věku dítěte 3 let od 1.1. do 30.6. s trvalým pobytem v obci
5. Děti z jiných obcí podle věku

Při shodnosti bodů rozhoduje ředitelka MŠ s přihlédnutím k trvalému pobytu v Úsilném a k věku dítěte, přednost staršího dítěte.

Doložení skutečností je v zájmu zákonného zástupce. Pokud neprokáže nárok v souladu s kritérii, bude posuzován jako zájemce na dalším místě.

Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd:

Naše MŠ se nachází v malebné vesničce Úsilné, přímo na její krásně upravené návsi. Samotná obec je nedaleko Českých Budějovic. Budova, ve které je MŠ umístěna, je po celkové rekonstrukci. Tudiž všechny prostory MŠ jsou přizpůsobeny potřebám dětí předškolního věku a svým vybavením rozvíjí u dětí kladné estetické cítění. Díky výhodné poloze naší obce máme s dětmi blízko jak do lesa, na louku a nedaleké hřiště.

Využíváme také kulturní nabídky divadel, Jihočeského muzea, Cassiopei, Domu umění a navštěvujeme Alšovu jihočeskou galerii, ale také přímo na zámku Hluboká. Děti nejsou ochuzeny ani o školní výlet a návštěvu ZOO, její součástí se v posledních letech stává i program pro děti se zaměřením na poznávání přírody.

Dále se s dětmi účastníme mezi školkové sportovní olympiády. Mateřská škola se zapojila do projektu „Děti na startu“. Sportovní aktivity jsou zaměřeny na rozvoj základní pohybové motoriky, koordinace, obratnosti, rychlosti a síly. Tyto dovednosti tvoří nezbytný základ pro jakoukoliv pohybovou a sportovní činnost, jsou podnětem k

aktivnímu životnímu stylu a jsou účinnou prevencí proti nadváze, obezitě a civilizačním chorobám. Děti se mohou s rodiči účastnit veřejného života v obci, která pořádá během roku různé akce.

Mateřská škola je dále zapojena do projektu Skutečně zdravá škola, který se snaží, aby si děti jídla vážily, dokázaly si jej vychutnat a věděly, odkud jídlo pochází a jak vzniká. Pomáhá dětem v rozvoje dovedností a návyků, které budou potřebovat ke zdravému a úspěšnému životu. Již tradičně zpřijemňují vánoční čas našim nejstarším občanům krátkým vystoupením. Vánoční, ale i ostatní lidové tradice neopomíjíme a předáváme naší nové generaci staré zvyky a obyčeje.

Dětem připomínáme stará lidová řemesla. Zaměřujeme se též na výtvarné činnosti hlavně na práci s barvami a seznamování se zajímavými technikami. Ve třídě máme klavír, na který doprovázíme děti při zpěvu a zároveň využíváme hru na zobcovou flétnu a kytaru.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací cíle a záměry:

Záměr: vštípit dětem základní znalosti o světě kolem nich, podněcovat environmentální výchovu a našeho vlivu na životní prostředí, vštěpovat jim správné návyky pro jejich budoucnost.

Rámcové cíle v souladu s RVP PV jsou:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Zároveň směřujeme k vytváření základů klíčových kompetencí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Naše koncepce:

- Pomoci dětem získávat životní zkušenosti, seznamovat je s novými prvky, zajímavostmi a zákonitostmi v životě.
- Pomáhat dětem rozvíjet jejich mluvu, jazykové obratnosti.
- Pomáhat jim se zvládnutím základních dovedností a schopností.
- Vštípit jim zásady v péči o zdraví a zdravého životního stylu.
- Pomoci jim uvědomit si důležitost odpovědnosti za své chování a jednání.
- Vytvořit jim návyky ke správným pohybovým aktivitám a umožňovat různé sportovní aktivity dětí.
- Pomoci dětem získat kladný vztah a přístup k přírodě a naučit je o ni pečovat.
- Utužovat kamarádkou sounáležitost a dobré vztahy v kolektivu bez ohledu na věk dětí.
- Naučit je respektovat i zdravotně postižené, mít úctu ke starším lidem.

Způsoby a prostředky k naplňování cílů:

- Vzdělávání dětí maximálně přizpůsobujeme vývojovým, fyziologickým, sociálním a emocionálním potřebám dětí

- Respektujeme individualitu každého dítěte
- Pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí
- Každému dítěti poskytneme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, v kvalitě, která mu vyhovuje
- Podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- Pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového kooperativního učení hrou a činnosti dětí
- Vše zakládáme na přímých zážitcích dětí
- Snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné
- Připravujeme prostředí, které nabízí příležitosti jak poznávat, chápat, přemýšlet a porozumět stále účinnějším způsobem
- Aktivně spolupracujeme s obecním úřadem, podílíme se na kulturně společenském dění v obci
- Snažíme se děti seznámit se vším, co naše obec nabízí
- Spolupracujeme s ekologickým centrem „Cassiopeia“
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá dle plánu DVPP
- Provádíme pravidelná cvičení a hudebně pohybové činnosti

Formy a metody práce:

- Rovný přístup všech dětí ke všem činnostem i k jejich osobnostem
- Respektování individuality dítěte
- Svobodná volba činností, nenásilné vedení dítěte
- Otevřenost k rodičům i veřejnosti
- Umožňujeme dětem zkoumání a objevování okolního světa
- Snaha o společné řešení problémů
- Rozvíjíme hrou i řízenou činností komunikativní schopnosti dětí
- Radostná, laskavá a vstřícná atmosféra
- Dbáme na dodržování společně stanovených pravidel
- Frontální, skupinové i individuální formy řízených činností
- Vedeme ke vzájemnému respektování, soucítění, pomoci
- Dbáme na bezpečí a zdraví dětí

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

- Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů.
- Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání.

- Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciální péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo:
 - a) věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání
 - b) základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, pro schopnost být samo s sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální komunitě, v kulturní a multikulturní společnosti
 - c) základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot, to vše na úrovni přizpůsobené věku předškolního dítěte, elementárním možnostem jeho chápání a vidění světa i přirozeným životním souvislostem a okolnostem, v nichž dnešní dítě vyrůstá.

V návaznosti na obecné cíle vzdělávání formulované ve školském zákoně jsou hlavními cíli předškolního vzdělávání:

1. rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
2. osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Formy a metody práce s dětmi

- Příběhy, hry a slovní hříčky, které pomohou dětem přiblížit svět kolem nich
- Pohybové hry, pohybové hry s dramatickými prvky
- Kognitivní činnosti (vědomostní hry, hledání odpovědí na otázky, přirozené učení a učení se v běžných situacích provázané s řízeným, intencionálním učením, fyzikální pokusy)
- Terénní výuka (prožitkové, činnostní učení) – výpravy do přírody, přírodovědná pozorování, pokusy a experimentování, aktivně pečovat o bylinkovou spirálu aj.
- Práce s přírodninami, tvořivé činnosti – včetně využití metod dramatické a estetické výchovy
- Činnosti rozvíjející smyslové vnímání, fyzickou zdatnost, praktické dovednosti
- Využívání zahrady a přírodního prostředí

- Práce s obrazovým materiálem a literaturou – zvyšovat zájem o literaturu, používat dětské knížky, časopisy, atlasy a encyklopedie k vyhledávání informací o rostlinách, přírodních jevech atd., poslech dětské poezie, pohádek a příběhů.

Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Při každé hře, čtení pohádek, procházce venku, při každé činnosti, kterou s dítětem prováníme, rozvíjíme jeho osobnost a potenciál. Důležité je prožívání a potěšení ze hry, z hledání a objevování, ze společně strávených chvil.

6.2 Integrované bloky a jejich cíle

Naše cíle:

- Prožívat v přírodě společné chvíle naplněné smysluplnými činnostmi, vytvářet příležitosti k rozvíjení dětských schopností a získávání nových dovedností
- Umět se dívat kolem sebe a všimat si všech těch krás i maličkostí, kouzel přírody v jednotlivých ročních obdobích, s jejími rozmanitými podobami a zákonitostmi
- Zprostředkování dětem co možná nejvíce přímých kontaktů s přírodou
- Učit děti zodpovědnému chování k přírodě a životnímu prostředí
- Hravou a zábavnou formou získávat nové vědomosti o věcech a jevech v přírodě
- Vést děti k ohleduplnému vztahu k prostředí, ve kterém vyrůstají
- Podporovat podvědomí o významu životního prostředí (přírody i prostředí vytvořeného člověkem) pro rostliny a živočichy včetně člověka
- Uvědomovat si, že způsobem, jak se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví o životní prostředí, podporovat získávání nových vědomostí o věcech a jevech v přírodě
- Posilovat a rozvíjet citový život dětí a jejich smysl pro krásu, ale i odpovědnost za své jednání

Barvy podzimu

Zimní radovánky

Jarní probuzení

Vítáme léto

6.3 Integrovaný blok – Barvy podzimu

Dílčí cíle bloku

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojování si dovedností důležité k podpoře osobní pohody
- ovládání pohybového aparátu a pohybové aktivity
- vytváření zdravých životních návyků
- uvědomění si svého těla

Dítě a jeho psychika

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti city plně prožívat, poznávat sám sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj paměti a pozornosti, posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj řečových schopností-vnímání, naslouchání, snažit se komunikovat, získávat informace
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti sebeovládání, uvědomování si vlastního JÁ **Dítě a ten druhý**
- seznamování se s pravidly, chování ve vztahu k druhému
- uplatňování individuálních potřeb a přání s ohledem na druhé
- vytváření prosociálních postojů (přizpůsobivost, respekt)
- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení si schopností pro navazování vztahu dítěte k druhým osobám

Dítě a společnost

- poznávat pravidla společenského soužití
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření základů
- být součástí skupiny, spolupracovat
- učit se být vnímavým a citlivým pozorovatelem, poslouchat, dívat se.
- osvojování si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije

Dítě a svět

- vytváření povědomí o prostředí-přírodě-neustálé proměny a rozmanitost
- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech formách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí

Naše záměry:

- Seznámit nové děti s naší MŠ a pomoci jim se adaptovat do nového prostředí. Aby získali vědomí to, že jsou u nás vítáni a získali nové kamarády.
- Věnovat se i stávajícím dětem naší MŠ, zapojit je do spolupráce s těmi mladšími, mohou tak získat i pocit své důležitosti, samostatnosti a radosti.
- Každé dítě má svou značku, pomůžeme jim se ji naučit poznávat, v šatně, v umývárně i na své židli u stolečku.
- Dětem pomůžeme se orientovat v prostorách MŠ, vysvětlíme důležitost být opatrný a dbát na bezpečnost při jakékoli činnosti.
- Naučit děti znát své jméno, bydliště, věk, jména ostatních kamarádů
- Pomáhat rozvíjet u dětí jejich komunikativní schopnosti díky získaného pocitu bezpečí a důvěry
- Utužovat kamarádské vztahy mezi sebou a lépe se poznávat.
- Prohlubovat délku soustředěnosti a pozornosti
- Společné sdílení všech maličkostí v průběhu dne
- Společné prožívání krás podzimu, sdílení společných her
- Vnímání a rozlišování barev, vůní, tvarů, chutí, nálad i různých chování
- Vnímání podzimních změn v přírodě a v lese, o změnách počasí i délky dne
- Rozlišování stromů, keřů a jejich plodů
- Třídění, řazení a uspořádání přírodních materiálů
- Uvolňování zápěstí prostřednictvím grafomotorických cviků
- Správné držení těla a jeho zapojení do všech činností formou přirozených a zdravotních cviků a motivovaných pohybových her
- Seznámení se s podzimními říkadly, písničkami, básničkami
- Chápání pravidel, jak ve třídě, tak i při vycházkách (respektování bezpečnostních pravidel chodců i pravidel při volném pohybu)
- Umět říct si o pomoc
- Vnímání a rozpoznání různého chování (slušné a naopak – tedy o pravidlech života mezi lidmi)
- Naučit se vyzkoušet i činnosti, které nejsou nejoblíbenější
- Rozlišovat mezi skutečností a hrou
- Chápat, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala

- Znat a mít rád své okolí (starat se o něj-postupně získávat povědomí, že s čistotou životního prostředí je spojeno i zdraví člověka) a touhu poznávat okolní svět
- Seznámit děti s komunitním kruhem určit si pravidla
- Zaměřit se na citový život dětí a jejich smysl pro krásu učit děti pojmenovávat viděné, prožívané
- Pokračovat dál v rozvíjení zdravého sebevědomí u dětí a z toho plynoucí jejich odvahy při komunikaci mezi sebou navzájem, s učitelkami a ostatními zaměstnanci školy
- Využít barev podzimu při výtvarných a pracovních činnostech a rozvíjet tím představivost, fantazii, tvořivost a odvalu při práci s barvou, přírodninami, apod.
- Využít literatury pro děti k získávání nových poznatků, ale také jejím prostřednictvím vytvářet postupně vztah ke knihám
- Dozvědět se o obyvatelích a hostech našich zahrad, jejich významu a vzájemné závislosti (potravní řetězec)
- Dozvědět se o některých známých obyvatelích lesa-veverka, ježek
- Mít pocit sounáležitosti s přírodou, pomáhat se starat o její obyvatele (sbírat pro zvířátka na zimu)
- Ukázat možnost využívání odpadového papíru k výtvarným činnostem a tím vést děti k pochopení důležitosti třídění odpadu

Nabízené činnosti:

- Seznamujeme se se školkou a novými kamarády, poznáváme MŠ a okolí, objevujeme podzimní svět kolem nás, Svatý Václav, Halloween, naše zvyky i v cizině

Dramatické činnosti

- hry, co ve které místnosti vykonáváme za činnost, počasí, oblečení
- seznamovací hry, abychom se lépe poznali – říkankové hry
- hry na zvířátka, les, na povolání, hry s dopravními prostředky
- Karneval
- divadelní představení, edukační programy v Českých Budějovicích
- básničky s podzimní tematikou

Badatelské činnosti

- expedice k poli
- rozvoj všech smyslů formou zábavných her a pokusů
- expedice do lesa a sběr přírodnin
- návštěva sběrného dvora, rozšíření povědomí o ekologii
- objevujeme svět na glóbusu, rozšíření všeobecných znalostí dětí
- lampionový průvod spojený s besídkou, co vše už umíme

Hudební činnosti

- Písně s podzimní tematikou
- Procvičování rytmu a spojení s rozvojem matematické negramotnosti - Práce s dechem a správnou artikulací

Předčtenářské dovednosti

- učíme se jména našich kamarádů a vytleskáváme jednotlivé slabiky jejich jmen
- povídání si o knihách a pohádkách, o našich zážitcích
- slovní autobus – hra se jmény a věcmi kolem nás s počátečními písmeny
- uvědomování si hlásek ve slovech - hledání slov na dané hlásky
- poznáváme nejen obrázků naší zem, náš kraj, naše hlavní město, hledáme na mapě
- hledání rozdílů a spojitostí

Předmatické dovednosti

- matematické hry – rozpočítávání, při míčových hrách, během hudební výchovy, v komunitním kruhu, při procházkách
- geometrické tvary kolem nás hravě
- počítáme slabiky ve slovech
- procvičování znalosti pravé a levé ruky jako blinkru na autobusu
- časová posloupnost u pohádek
- určování velikosti, množství všude kolem nás

Pohybové činnosti

- skupinové pohybové hry
- opičí dráhy ve třídě i venku
- Míčové hry
- hry s gymnastickými kruhy, kroužky, terčíky
- cvičení Děti na startu
- tématické hry na zahradu, hřiště, ke srubu i k Hasičárně

Jemnomotorické činnosti

- učíme se pracovat s nůžkami, stříhat trásně, postupně vystřihovat složitější útvary
- jemná práce s krepovým papírem, procvičení prstů
- skládání papíru, správný úchop tužky, vybarvování obrázků

Výtvarné činnosti

- práce s vodovými barvami i temperami, tuží
- používání různých materiálů – látky, brčka, karton, přírodniny
- kresby pastelkami, uhlem, prstem, klacíkem
- rozvíjíme fantazii a představivost, práci ve skupinách
- výrobky z nasbíraných přírodnin – výrobky z PET lahví, plechovek
- vybarvujeme omalovánky

Grafomotorické činnosti

- hra na barvy, sbírání jednotlivých barevných míčků
- dobarvujeme výrobky – koláže, dokreslování, frotáže
- grafomotorická tabule na uvolnění ruky
- vytrháváme kousky papíru na koláž

Pracovní činnosti

- výrobky z papíru, látky, přírodnin, gumy
- koláže
- skládání papíru
- pomáháme v kuchyni a na zahradě
- stavby z písku
- fyzikální pokusy

Četba

- Podzimní pohádky
- Pohádky z lesa
- Lesní dobrodružství

Pobyt venku:

- Pozorovat změny související s počasím, změny na poli - zahradě, v lese
- Námětové hry na zahradě, pohybové hry v lese, sběr přírodnin k poznávání a výroby ve výtvarné výchově
- Poznání okolí školy a okolí, zahradu a hřiště, okolní les i pole
- Stanovení pravidel při pobytu venku
- Pozorování okolí, okolní přírody, procvičování paměti
- Procvičovat bezpečné přecházení přes silnici před MŠ
- Pouštění draků
- Výrobky, stavění zahrádek, domečků ad. v lese z různých přírodnin, rozvoj fantazie
- Práce na naší zahradě

Očekávané výstupy (kompetence):

- Dítě ví, že je ve školce a proč, kdo tu s ním bude
- Dítě ví, kde je jeho místo a orientuje se v režimu dne, ví a umí vytvořit kruh, umí se vyhnout při běhu, bezpečně chodit po schodech
- Dítě dokáže sladit pohyb s rytmem říkadla či písničky
- Dítě ví, jak se jmenuje, slyší na své jméno a má částečné podvědomí o jménech ostatních dětí ve skupině, o jménech učitelů
- Dítě dokáže říct, co se jim líbí a nelíbí
- Dítě se nebojí vyjádřit svůj názor a přání
- Dítě ví, že při příchodu do školky a odchodu domů se pozdravíme, zná význam slůvek prosím, umí požádat a poděkovat
- Dítě ví, že krást, strašit a zastrašovat, stejně jako posmívat se druhému se nesmí a ví, co znamená být lakomý a jaké důsledky toto chování má
- Dítě začíná postupně zvládat jednoduchou sebeobsluhu, pracovní úkony a hygienické návyky v souladu s věkem

- Dítě rozlišuje plody podzimu, včetně ovoce, zeleniny a hub a některé z nich umí pojmenovat
- Dítě ví, že na podzim v lese rostou houby, ví, že jsou houby jedlé a jedovaté a umí některé pojmenovat
- Dítě rozlišuje různé barvy a umí záhladní barvy pojmenovat
- Dítě se zvládne odpojit od maminky, zapojí se do volné a částečně i do řízené hry
- Dítě má povědomí o režimu ve školce a ví, kdy se co děje a dělá
- Dítě získává zkušenosti (např. společnou hrou, volnou hrou, společnými aktivitami, pobytem venku)
- Dítě zná základní domluvená pravidla a učí se je respektovat
- Dítě si zapamatuje krátké texty z paměti
- Dítě je schopné dodržet jednoduchá pravidla hry
- Dítě vnímá kolektiv a respektuje ostatní děti
- Dítě dokáže poznat základní odlišnosti
- Dítě vím, co se ve školce dělat nesmí a proč
- Dítě ví, že se ve školce může zeptat na cokoli a že v paní učitelce má oporu
- Dítě ví, kde máme ve školce hračky, knížky, výtvarné potřeby
- Dítě zvládne základní orientaci v prostoru třídy a na zahradě
- Dítě částečně zvládne zastavit svůj pohyb na signál
- Dítě ví, jak se mám chovat v přírodě (např. nešlape na houby, mravence a jiné živé tvory, v lese se nekřičí)
- Dítě ví, že odpadky patří do odpadkového koše a ví kde je najít
- Děti dokážou poznat a pojmenovat alespoň 3 zvířátka žijící v nedalekém lese
- Starší zvládají stříhat nůžkami po linii, lepit
- Dokážou poznat a pojmenovat alespoň 3 stromy v okolí
- Dítě se postupně seznamuje s početní řadou 1 - 5 (nejmenší děti), 1 - 10 (ostatní a později zvládají jednoduché počty)
- Dítě umí pojmenovat druhy ovoce a některé poznat podle chuti
- Děti zvládají chůzi za učitelkou nebo vedoucím dítětem všemi směry, slalomem
- Dítě rozvíjí tvořivost a fantazii při práci s přírodninami

6.4. Integrovaný blok – Zimní radovánky

Dílčí cíle bloku

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si svého těla
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj pohybových schopností

- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojování si dovedností důležité k podpoře osobní pohody - vytváření zdravých životních návyků

Dítě a jeho psychika

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj kultivovaného projevu, rozvoj zájmu o další formy sdělení
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- rozvoj zpřesňování smyslového vnímání, rozvoj tvořivosti a fantazie, paměti a pozornosti, posilování přirozených poznávacích citů
- posilování zvědavosti, radosti z objevování
- rozvoj tvořivého řešení problémů, rozvoj tvořivého sebevyjádření
- získání relevantní citové samostatnosti, získání schopnosti ovlivňovat vlastní situaci
- získání schopnosti záměrně řídit své chování

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- uplatňování individuálních potřeb a přání s ohledem na druhé
- osvojení si schopností pro navazování vztahů k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu (rodina, MŠ, herní skupina)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- poznávat pravidla společenského soužití
- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané ve společnosti dětí a lidí
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu a životu
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije

Dítě a svět

- poznávání jiných kultur
- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- vytváření povědomí o přírodním prostředí a jeho rozmanitosti
- osvojení poznatků a dovedností při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- osvojení poznatků a dovedností k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy
- vytváření povědomí s živou a neživou přírodou, lidmi a společností Naše záměry:
- Přiblížit dětem historii a pověsti o svatém Mikuláši a vánočních svátcích
- Vyprávění o českých i světových tradicích v tomto období a tím rozvíjet současně předčtenářskou gramotnost
- Rozebírání chování postav z pověsti o Mikulášovi, jejich postoje a jednání, určovat, co je správné a co špatné.
- V rámci školkové dílny ve spolupráci s rodiči pomáhat dětem rozvíjet jejich fantazii při výrobě různých dárkových předmětů a zboží na předvánoční jarmark a rozvíjet mezi sebou spolupráci a práci v kolektivu
- Rozvíjet smyslové vnímání a zrakovou i sluchovou diferenciaci (vnímání a rozlišování barev, tónů, tvarů, vůní, detailů, rytmu a jejich proměňování a pojmenování)
- Aktivně se podílet na vytvoření vánoční atmosféry v MŠ
- Ukázat kouzlo vánočních svátků, takových, jaké by měly být, např. podle dobových zvyklostí obyčejných lidí
- Nové vánoční koledy a říkanky k vánočnímu stromečku a procvičování paměti dětí
- Pozorování měnící se přírody s příchodem zimy
- Rozvíjet tvořivost při různých činnostech v MŠ, ať už řízených či spontánních
- Dále rozvíjet a podporovat odvahu při vzájemné komunikaci

- Ukázat dětem přátelskou a vstřícnou komunikaci mezi učitelkami, rodiči a ostatními zaměstnanci školy - např. při vánoční besídce či společném tvoření
- Naučit děti chápat pojmy označující čas-včera, dnes, zítra, ráno, poledne, večer, noc
- Stále si všimnout změn v přírodě
- Seznamovat děti s adventními tradicemi – Barborky, sv. Mikuláš, Svaté Lucie, adventní věnec
- Vytváření prosociálních postojů k druhým lidem, vytvořit povědomí o mezilidských a morálních hodnotách i k přírodě
- Zdokonalovat jemnou motoriku při práci s drobnými předměty
- Prohlubovat vzájemná přátelství a otevřenou komunikaci mezi dětmi
- Seznámit se nejčastějšími pranostikami
- Vědět, jak mohou děti chránit v rámci svých možností své zdraví a bezpečnost a Vytvářet zdravé životní návyky a postoje
- Prohlubovat děti radost z pohybu na čerstvém vzduchu i v MŠ
- Seznámit děti se zimními sporty, oblečením, počasím
- Rozlišovat vůně, chuť, poznat po hmatu některé předměty a vizuálně rozdíly na obrázku
- Naučit se pečovat o zvířata v zimě
- Seznámit se zvířátky, která žijí u nás v zimě
- Seznámit děti s tradicí Tří králů a se zvyky s ní spojenými
- Seznamovat děti s celou škálou her, básní, písní a pohádek nejen se zimní tematikou a snažit se, aby to pro ně byl estetický zážitek
- Dále rozvíjet vztah ke knize, snažit se pochopit a převyprávět obsah krátkého textu
- Zvládnout dle svých věkových a individuálních schopností kresbu lidské figury
- Rozvíjení a používání všech smyslů, osvojení si poznatků, které předcházejí čtení a psaní - příprava na školu, rozvoj schopností v oblasti jemné motoriky.
- Rozvíjet kultivovaný projev řeči, rozvíjet slovní zásob
- Poznávat různé i méně známé profese, činnosti a zaměstnání, uvědomovat si důležitost práce nás všech.
- Sledovat se zájmem pohádku čtenou, hranou, vyprávěnou, hodnotit zážitky,
- Vnímání podnětů a záměrů, přiblížit dětem klasické známé pohádky a pohádkové bytosti,
- Učit děti zacházet s knihou, získávat ke knihám kladný vztah.
- Zažívat radost a veselí, připomínat zvyky vesnice.
- Rozvíjení jemné i hrubé motoriky, poznávání vlastností sněhu.
- Rozvíjení pozorovacích schopností při vyhledávání a rozlišování stop v přírodě -
Seznámit děti s některými lesními zvířaty a ptáky, jejich potravou a pelíšky. -
Seznámit děti s tradicí masopustu a se zvyky s ním spojenými

Nabízené činnosti:

- Úvodní povídání a motivace na téma zima přichází, příroda jde spát, svátky se blíží, Nový rok a Masopust

Dramatické činnosti (+ básně)

- vánoční koledy a vánoční říkanky k rozsvěcování stromečku na návsi obce
- Vánoční divadelní představení
- hrajeme si na tučňáky
- hra na cizí národy –zkoušíme si vytvořit vlastní jazyk a jiný způsob dorozumívání s ostatními.
- Básničky se zimní tematikou

Badatelské činnosti

- výpravy po okolí a sledování přírody a ptáčků, kteří neodletěli na zimu
- návštěva náměstí a prohlídka tradičního adventního jarmarku ve městě i s předváděním tradičních řemesel
- výprava do lesa, zda objevíme pařezovou chaloupku a jaká zvířátka v lese a okolí objevíme, krmení zvířátek a ptáčků

Hudební činnosti

- Mikuláš, vánoční koledy, zimní písně
- Práce s hudebními nástroji, s rytmem, rozvoj sluchového smyslu
- Práce s dechem

Předčtenářské dovednosti

- zimní svátky a jejich pořadí, tradice a zvyklosti, zajímavosti
- divadelního představení, nastudování pohádky, dramatizace a představení rodičům
- týden na Jižním pólu mezi tučňáky, o jejich způsobu života
- lidé na celém světě – jací lidé žijí po celém světě a na různých kontinentech
- Masopust a zvyky
- skládání a hledání slov a poté vět na různá písmena

Předmatické dovednosti

- počítání vloček i vánočních ozdob
- rozřazování zimních prvků
- geometrické tvary ozdob a věcí kolem nás
- kolik dní zbývá do Vánoc
- určování velikosti předmětů, vzdálenosti věcí, řazení dle vlastností

Pohybové činnosti

- sportovní týden – pohybové hry přizpůsobené počasí – orientace v prostoru, fyzická zdatnost, spolupráce v párech, skupinách, pomoc druhému, umět se ohodnotit,
- pohybové hry na zimní tematiku, držení těla, zpěvňování těla

Jemnomotorické činnosti

- vystřihování z papíru– procvičování práce s nůžkami
- vyrábění vánočních řetězů z navlékání korálků, z papírových proužků, zdobení stromku

- školková dílna – výroba dárků – práce s barvami, pastelkami, lepidlem, nůžkami, papírem, kartonem, korálky

Výtvarné činnosti

- výroba Mikuláše a anděla, vánoční vločky, adventní věnec
- školková dílna – výroba a malování obrázků a dárků
- koláž na zimní téma – dokreslování a rozřazování zimních věcí – práce s inkoustem, zmizíkem, barvami, fixem

Grafomotorické činnosti

- pečeme vánoční cukroví, výroba anděla a Mikuláše, výroba adventního věnce
- výroba Tří králů – koláž
- postavení indiánské vesnice včetně indiánského týpí a totemu
- zasadíme semínka do květináčku a pravidelně sledujeme, až nám rostlinka
- vyklíčí tak, jako Křemílek s Vochomůrkou - výroba dveří pro babičku Zimu

Pracovní činnosti

- vyrábíme anděla, – pečeme cukroví, vyrábíme adventní věnec
- stavíme si sněhuláka Olafa
- příprava na Masopust
- zasazení semínek do květináčků
- vánoční jarmark
- nacvičené divadelní představení

Četba

- Vánoční a zimní příběhy

Pobyt venku:

- Pozorování sněhu, ledu, jinovatky-umět změny pojmenovat všimnout si rozdílů
- Kreslení do sněhu, stavby ze sněhu, vyšlapávání cestiček a pozorování stop, nachystání stroměčku s dobrotami pro lesní zvířátka, pozorování u krmelce,
- Orientace v zasněženém terénu, posilování fyzické zdatnosti
- Stavby sněhuláků, zapouštění barev do sněhu, pozorování zamrzlé vody, otiskování předmětů, vytváření obrázků a stop.
- Hry na sněhu, na ledové muže, koulování
- Závodů na sněhu, zasněžené předměty-rozvíjení zrakové paměti,
- Honička na cestičkách, pohybové hry
- Stopování krmení zvěře, pozorování rybníka, péče o ryby v zimě,
- Mrazivá galerie-hrátky s rampouchy, pokusy se sněhem

Očekávané výstupy (kompetence):

- Dítě se neposmívá ostatním dětem ani jim úmyslně neubližuje

- Dítě navazuje kamarádské vztahy s jinými dětmi
- Dítě umí najít potřebné předměty
- Dítě se zapojuje do hry s ostatními dětmi a spolupracuje s nimi
- Dítě se nestydí říct svůj názor, nápad, zkušenost před ostatními
- Dítě se bezpečně pohybuje v prostorách MŠ
- Dítě ví, co se ve školce dělá a nedělá a respektuje základní domluvená pravidla
- Dítě si všímá všeho, co se děje v jeho okolí
- Dítě umí jednoduše vyhodnotit chování své i druhého
- Dítě má úctu k ostatním dětem i věcem kolem sebe
- Dítě dokáže převyprávět samostatně či s pomocí událost, vlastní zážitek, pohádku či biblický příběh
- Dítě je schopné postupovat podle pokynů a instrukcí a respektovat domluvená pravidla
- Dítě kooperuje s ostatními dětmi a společně s nimi se podílí na přípravě školkových Vánoc
- Dítě umí držet tužku, štětec a lžící a umí je použít
- Dítě umí pojmenovat některé adventní a vánoční symboly
- Děti se vlastními silami dokážou spolupodílet na vytvoření vánoční atmosféry v MŠ
- Dokážou se na chvíli zastavit a cítit, vnímat a vychutnat si vánoční atmosféru
- Dokážou samostatně vyjádřit svá přání, myšlenky a pocity,
- Dokážou prožít radost z maličkostí
- Projeví soucit se slabšími nebo znevýhodněnými tvory a zvířátky
- Začínají chápat, že svět má svůj řád, že je různorodý, pestrý a že hlavně na člověku záleží, jaký bude dál
- Starší děti pomáhají mladším se sebeobslouhou, manipulací s předměty - Vydrží se zájmem sledovat umělecké dílo-knihu, hudební dílo, atd.
- Postupně si vytváří základní představu o tom, co je dobře, špatně, co se smí, nesmí nelhat, nebrat, co mi nepatří
- Zvládnou základní společenské návyky-pozdravit, poděkovat, poprosit, neskákat do řeči, nevyrušovat při čtení
- Dokážou přiměřeně použít jednoduché hudební nástroje
- Zvládají s citem zpívat, přednášet, dramatizovat na základě pochopení textu
- Zvládají početní řadu 1–10
- Snaží se dodržovat pravidla her, která už znají
- Děti vědí, že příroda se mění s každým ročním obdobím
- Starší děti dle svých možností dokážou vyjmenovat dny v týdnu a roční období
- Děti dokážou sladit pohyb se zpěvem, přiměřeně používat hudební nástroje a snaží se pohybem vyjádřit jednoduchý rytmus – dupání, tleskání,
- Děti umí pojmenovat vlastnosti ledu a sněhu – studený, mokrý, bílý, čistý
- Projevují stále větší odvahu při práci s barvou
- Děti vědí, že pohyb, zdravá výživa, dostatečná hygiena a přiměřená opatrnost jsou dobré pro jeho zdraví a bezpečnost
- Děti se dokážou chvíli soustředit při práci s knihou – poslech, prohlížení ilustrací

6.5 Integrovaný blok – Jarní probuzení

Dílčí cíle bloku

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- osvojení si praktických dovedností-přiměřeně věku
- rozvoj koordinace a rozsahu pohybu, dýchání
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody
- vytváření základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- podpora a rozvoj zájmu o učení, přechod od konkrétně názorného myšlení ke slovně logickému (pojmovému)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj řečových a jazykových dovedností – porozumění, mluvní projev
- osvojení si některých poznatků, které předcházejí čtení a psaní
- osvojování si dalších forem sdělení (dramatické, hudební)
- vytvářet základy pro práci s informacemi, posilování zájmu z objevování
- rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat
- rozvoj paměti a pozornosti, posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj schopnosti sebeovládání, uvědomování si vlastního JÁ

Dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (sociální citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině

Dítě a společnost

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- seznamování se světem lidí, osvojení si poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi a společností
 - rozvoj úcty k životu ve všech formách
 - rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Naše záměry:
- Společně se těšit na jaro, sdílet velikonoční čas
 - Vnímat změny v přírodě i nálady lidí na jaře a užívat si jarní období všemi smysly (vnímání barev, vůní, zvuků)
 - Prostřednictvím hry dětem přiblížit lidové jarní a velikonoční tradice a zvyky.
 - Pečovat o rostlinku, obilí, sazeničky, velikonoční přípravy
 - Vést děti k úctě k lidové tradici prostřednictvím vlastní zkušenosti i zážitku
 - Dozvědět se o lidových pranostikách, jarních zvycích hrách slavnostech a tradicích
 - Uplatňovat vlastní zkušenosti a jejím verbálním i nonverbálním zpracování prezentaci ostatními
 - Rozvíjet nové pohybové dovednosti (sladit pohyb s hudbou, střídát pohotově různé polohy, zapamatovat si několik pohybových vzorců za sebou...)
 - Rozvíjet obratnost a posilovat povědomí o správném držení těla
 - Vytváření zdravých životních návyků a postojů (pojmenování, zveřejnění, analýza problému, hledání jeho příčin a různých možných řešení)
 - Rozlišování úmyslného a neúmyslného chování a jednání, rozlišovat zlobení ve hře a v reálu, rozlišování reality a fikce
 - Rozvíjení komunikativních dovedností ve smyslu obsahu i techniky výrazné mluvené řeči
 - Rozvíjení tvořivého myšlení, fantazie, procvičovat paměti

- Rozvíjet schopnosti řídit své chování vlastní vůlí
- Rozvíjet seberegulační mechanismy (sebepoznání, sebereflexe, sebehodnocení, sebekritika)
- Posilování vzájemného prosociálního chování, rozvíjení citlivosti, rozlišování vhodných a nevhodných modelů chování
- Maximální podporování samostatnosti dětí v řešení různých situací
- Vyjadřování svých pocitů, představ a zkušeností pohybově, rytmicky i výtvarně
- Rozvíjení rollové hry a improvizace – práce s kolektivní rolí
- Získávání základních dovedností při využívání jednoduchých rytmických nástrojů
- Vytváření základů zdravého životního stylu
- Uvědomování si vlastního přínosu pro ostatní a posilování osobní zodpovědnosti na výsledku práce skupiny
- Podporování vlastní aktivity, iniciativy, originality
- Využívání veškerých dostupných výtvarných i odpadových materiálů k zachycení dojmů, představ a zkušeností získaných v průběhu procesu práce s příběhem
- Vnímání podobenství zvířat a lidí (všichni mají podobné problémy)
- Umět se dohodnout s kamarádem, učitelkou, přistoupit na kompromis, navrhnout řešení
- Vést děti k přemýšlení a to, o čem přemýšlejí slovně vyjádřit
- Vést děti k samostatnému ukládání hraček na své místo a to místo znát
- Aktivně se podílet na jarním úklidu školní zahrady a okolí upozorňovat na důležitost aktivního pohybu v životě člověka
- Poznat a pojmenovat barvy hlavní a vedlejší
- Utvořit jednoduchý tým a naučit děti hrát si se slovy
- Pozorovat a poznávat drobné živočichy pozorování v terénu
- Učit se mít radost z vykonání dobrého skutku, zamýšlet se nad svým chováním uvědomovat si a hodnotit i to, co nebylo správně, jednat spravedlivě a hrát fair play
- Posilovat osobnost dítěte, jeho postoje k rodině a kamarádům učit děti prožívat a dětským způsobem vyjadřovat to co cítí.
- Připravit dárek pro maminku ke dni matek, nezapomenout při tom na tatínka
- Chovat se slušně na akcích školy-školní výlet, návštěva divadla, výstavy, cesta hromadnou dopravou
- Seznámení se skutečností, že je Slunce hvězda, naše planeta se otáčí okolo slunce a to způsobuje střídání ročního období. Co způsobuje střídání dne a noci

Činnosti:

- Úvodní povídání a motivace blíží se jaro, probouzení přírody, první jarní květiny, ptáci, Velikonoce a příprava na ně

Dramatické činnosti (+ básně)

- divadelní představení, koledování a hledání velikonočních vajíček
- dramatizace říkanek, písniček

Badatelské činnosti

- výprava po vodních tocích v obci a zkoumání změn po zimě, co zde najdeme jiného
- průzkum po okolí, jak se příroda probouzí
- fyzikální pokusy s vodou, vejcem, papírem, brčky
- hledání velikonočních vajíček
- návštěva městského planetária
- dopravní hřiště

Hudební činnosti

- Jarní písničky spojené s pohybem
- My jsme muzikanti (sestavení školkové kapely a použití všech možných a dostupných hudebních nástrojů, vytleskávání rytmu)

Předčtenářské dovednosti

- co se děje s přírodou na jaře
- co jsou Velikonoce, kdysi svátky jara a další význam Velikonoc
- světový den vody, proč je voda tak důležitá, kde je voda kolem nás, může se pít mořská voda?
- jaká mláďátka se rodí na jaře? Jak se jmenují, Co jedí? Kde žijí?
- naše hory a pohoří, jak se chovat na horách v různém ročním období? Kdo tam hlídá bezpečnost?
- Vesmír kolem nás, Slunce, Měsíc, planety, hvězdy, souhvězdí
- duben-měsíc bezpečnosti – jak jezdíme na kole, k čemu slouží semafor a značky

Předmatické dovednosti

- počítání vajíček, hledání správných tvarů vajíček a tvoření stejných párů,
- rozdíly ve velikosti vajíček od kosa a od pštrosa
- hledání a počítání zatoulaných káčátek
- rozřazování a porovnávání hor, pohoří, rovin a údolí – vyšší, menší, nejvyšší, nejnižší
- protiklady, rozdíly, geometrické tvary
- místopisné hry

Pohybové činnosti

- skupinové hry na jarní téma, Velikonoční šipkovaná
- hry s dopravními prostředky, horolezce, kosmonauty, další povolání - hraní na dopravním hřišti – hra s policií

Jemnomotorické činnosti

- pracujeme na kraslicích i na papíře, procvičování správného držení tužky a pastelky i štětce, kreslíme obloučky, vlnovky – směr raketoplánu ke hvězdám
- nákres pramínku vody, klikacího se potůčku do řeky a vyústění do moře
- výroba řetízku a náramků, korunky pro princezny, navlékání korálků
- učíme se zavazovat si tkaničku
- omalovánky

Výtvarné činnosti

- malby a kresby jara a Velikonoc
- jarní rozkvetlé stromy – tiskátka z různých materiálů – korek, ovoce, zelenina, bublinková fólie ..

Grafomotorické činnosti

- grafomotorické uvolňovací cviky ve vzduchu i na tabuli
- pracovní listy na procvičení s jarní tematikou

Pracovní činnosti

- výroba pomlázek a koledování
- výroba značek – jakou mají barvu a tvar a co znamenají
- jarní úklid na naší zahrádce, zasadíme vzrostlé květiny, přesadíme je z květináčku do záhonů
- výroba velikonoční výzdoby domů i do školky Četba – Jarní pohádky

Pobyt venku:

- Pozorování zvířat poblíž školy (osel, kozy, kachny, pávi) ve výběhu
- Změny v přírodě-klíčení, pučení, všimat si trávy, půdy barev, vůně, vysévání do záhonku, hrabání trávníku a pozorování proměn v zahradách,
- Pozorovat ptačí budky v zahradách a v lese, vyhledávání ptačích hnízd v lese
- Procházky na louku, sběr bylinek
- Poznávání lučních květin
- Hledání mravenišť, pozorování a hry v lese.
- Úklid zahrady a okolí, pozorování práce na zahrádkách, poznávat místa vzdálenější od mateřské školy, hra na zahradě, pohybové hry s obručemi, švihadly,
- Pozorování vodní hladiny při větrném počasí
- Jarní hry-píšťalky, skákání panáka, kreslení křídami

Očekávané výstupy (kompetence):

- Dítě ví, že venku je jaro a co se v přírodě, rozlišuje a pojmenuje některé jarní květiny, zvířátka a jejich mláďata
- Dítě ví, že pampelišky ani jiné květiny se netrhají jen zbůhdarma a na mravence i jiný hmyz se nešlape
- Dítě se orientuje v prostoru, zvládá zástup, řadu, základní prostorové pojmy (dopředu, dozadu, vpravo, mezi, pod, nad ...)
- Dítě koordinuje pohyb a sladí ho s hudbou, zvládne zastavit pohyb, rychle střídat polohy
- Dítě rozlišuje detaily (předškoláci písmena a číslice)
- Dítě uplatňuje fantazii a vyjadřuje se tvořivě (verbálně, výtvarně, pohybově ...)
- Dítě ví, co je zlobení a rozlišuje úmyslné a neúmyslné chování, stejně jako vhodné chování

- Dítě ví, že konflikt se neřeší ranou ani ubližováním druhému
- Dítě ví, že nezlobí jen děti, ale i zvířata, počasí, dospělí lidé
- Dítě se snaží řídit své chování vůlí a ovládat svoje emoce
- Dítě se podílí na výzdobě prostor, na úklidu zahrad, na zvelebování prostředí kolem sebe
- Dítě ví, že pravidla se dodržují ve školce i mimo ni
- Dítě je schopné prezentovat svůj názor v rámci improvizace i v realitě, vydrží neskákat druhému do řeči a respektuje pravidla slušného chování
- Dítě je schopné fixovat text i pohyb při dramatizaci příběhu
- Děti se nebojí otevřeně komunikovat a přicházet s vlastními nápady a návrhy řešení
- Dítě má elementární poznatky o ČESKÝCH velikonočních tradicích, znalost říkadel, básniček a písniček na téma Velikonoce, jaro
- Děti si všímají jarních změn v přírodě, dokážou se radovat a v rámci svých možností přírodě pomáhat,
- Dokážou s citem a láskou pečovat o rostlinku (obilí, sazeničky, velikonoční přípravy-osev)
- Dokážou vyjmenovat roční období a říci, jaké počasí v každém z nich panuje a co se děje v přírodě
- Zdokonalují svou manuální zručnost při různých tvořivých činnostech
- Děti se zvládnou zúčastnit bez ostychu jednoduché dramatizace a snaží se zdokonalit a kultivovat hlasový a jazykový projev
- Dokážou se soustředit na poslech pohádky a dokážou jí alespoň krátce převyprávět
- Dokážou pochopit v textu humor a vtip, dále nežádoucí chování – např. lež, nespravedlnost, agresivitu, hloupost a přicházet s vlastními návrhy řešení,
- Předškolní děti se umí tiskacím písmem podepsat a vizuálně poznat své jméno napsané
- Jsou si vědomi změn v přírodě s blížícím se létem a počasí, které sebou přináší jednotlivá roční období
- Předškolní děti dokážou říct, jaké je zaměstnání jejich rodičů, kde bydlí, umí počítat do deseti, orientují se v tělesném schématu, umí pozdravit, umí si zavázat tkaničku
- Zvládnou přiměřeně věku portrét
- Dokážou poznat a pojmenovat základní geometrické tvary, barvy
- Umějí reagovat na slovní pokyn učitelky při práci
- Znají některé nebezpečné situace, vědí, jak jim předcházet, jak je řešit
- Mají povědomí o tom, co jim prospívá a co škodí, děti mají radost z pohybu, děti se dokážou ovládnout a dodržují pravidla
-

6.6 Integrovaný blok – Vítání léta

Dílčí cíle bloku

Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvoj koordinace pohybů a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si praktických dovedností a osvojení si poznatků důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody
- osvojení si poznatků o těle, pohybových činnostech a jejich kvalitě

Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj řečových a jazykových dovedností – vyjadřování, kultivovaný projev,
- záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojování si dalších forem sdělení (dramatické, hudební, pohybové)
- podpora a rozvoj zájmu o učení, přechod od konkrétně názorného myšlení ke slovně logickému (pojmovému)
- získání relativní psychické samostatnosti
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- přechod od bezděčné paměti a pozornosti k úmyslné
- rozvoj paměti a pozornosti, posilování přirozených poznávacích citů

Dítě a ten druhý

- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- osvojení schopností důležitých pro navozování vztahů k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (sociální citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost)
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- přináležet k danému společenství (ke třídě, dětem)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvářet pozitivní vztahy ke kultuře a umění
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského a estetického vkusu

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech formách
- poznávání jiných kultur
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi a společností, planetou Zemí
- vytvářet povědomí o širším přírodním prostředí

Naše záměry:

- Pochopit význam vody pro život rostlin a živočichů žijících ve vodě
- Poukázat na nedostatek a znečištění vody v globálním měřítku i v ČR
- Uvědomit si, co vše by se změnilo při nedostatku vody
- Přiblížit význam Slunce pro naši planetu
- Přiblížit dětem kulturu v jiných zemích se zaměřením na různé druhy tance a zábavy ve světě
- Vštípit dětem nutnost bezpečnosti proti požárům a význam hasičů, jak se máme chovat a jak postupovat, když začne hořet, bezpečnost v lese, ve svém okolí i doma
- Poznávat a utvářet si poznatky také o jiných světadílech, kde lidé žijí.
- Užít společně chvíle pohody a kamarádství prohlubovat vzájemná přátelství a otevřenou komunikaci mezi dětmi
- Pěstovat u dětí zájem o sport, soutěžení, učit hrát podle pravidel,
- Užít společně chvíle pohody a kamarádství prohlubovat vzájemná přátelství a otevřenou komunikaci mezi dětmi
- Rozvoj sportovních dovedností, obratnost, nebojácnost jednat spravedlivě a hrát fair play
- Připomenout význam rodiny
- Pracovat společně ve skupině, vzájemně si pomáhat, umět pochopit potřebu druhého kamaráda

- Uplatňovat společenské návyky a pravidla chování
- Umět přijímat kompromisy
- Koordinace zraku-soustředěnost (opis svého jména, číslice)
- Umět se dostatečně slovně vyjadřovat,
- Jistota při manipulační činnosti s různými předměty, konstruktivní hry - Rozvíjet představivost, fantazii a tvořivé sebevyjadřování

Činnosti:

- úvodní povídání a motivace (hasiči s možností navštívit hasičskou stanici, výlet do ZOO a na vlastní oči propojit daná témata s očitou zkušeností dětí – živočišstvo, rostlinstvo)

Dramatické činnosti (básně a říkanky)

- divadelní představení
- hra na hasiče
- dramatizace pohádek s vyprávěním a hudebními nástroji
- básničky na téma Moje maminka, Tatínek

Badatelské činnosti

- návštěva ZOO
- pozorování chování zvířat a ptáků na souši i ve vodě
- zkoumáme svěťadily – stane se z nás Pampalino. Jaké státy tam najdeme, jaké rostliny a zvířata, jaká je tam příroda
- sestavujeme náš rodokmen – rodiče, prarodiče, sourozenci, příbuzní, teta, strýc – strom života
- expedice po okolí – kudy teče voda

Hudební činnosti

- písničky o světě, mamince, tatínkovi..
- práce s bubnováním na různé předměty, zábavná a veselá kolektivní činnost a trénování správného rytmu

Předčtenářské dovednosti

- Přiblížíme si s globusem náš svět – vše zajímavé o životě na naší planetě, zajímavosti z youtube
- vyprávění o vodě, o pramenech potůčků, řekách, mořích a oceánech, o významu čistoty vodstva, jak vypadá mořské dno, jací živočichové tam žijí, jak je může ohrozit znečištění vody

Předmatematické dovednosti

- seřazování ryb podle velikosti, matematické puzzle, geometrické tvary kolem nás, procvičování určování velikosti od nejmenší po největší, od nejnižší po nejvyšší, nejuzší po nejsilnější (nejtlustší)

- hledání stejných dvojic, doplňování čísel množství zvířátek

Pohybové činnosti

- Sportovní týden, dětský den, Zahradní slavnost-hry a zábava a soutěže – překážkový běh, slalom, opičí dráha, štafeta – odměny, diplomy, medaile
- hry v ZOO, na hasiče
- skupinové tematické pohybové hry
- míčové hry na obecním hřišti, práce s míčem, hry a soutěže házení na koš, házení mezi sebou, míčová štafeta
- pohybové hry na zahradě – fotbal, minigolf, košíková, jízda na koloběžkách a motorkách

Jemnomotorické činnosti

- stříhání, lepení, vybarvování a dokreslování obrázků, práce s tužkou, štětcem, procvičování uvolnění ruky, procvičujeme zavazování tkaniček a zapínání knoflíků, zapínání zipu

Výtvarné činnosti

- výroba zvířátek a rostlin-vytvoření mini safari parku – práce s modelínou, papírem, nůžkami, lepidlem, špejlemi, barvami a pastelkami
- práce s různými materiály jako je sůl, brčko, látka, přírodniny, kombinace s barvami
- přáníčka pro maminku a dárek pro tatínka

Pracovní činnosti

- výroba přáníček, květin, dárečků
- práce se dřevem, plastem, fólií, přírodninami, papírem, lepidlem, nůžkami..

Grafomotorické činnosti

- grafomotorické uvolňovací cviky-vlny, vlnky, pohyb ryb, hasičský proud vody, dokreslování 2. strany motýla, pohyb lodě na rozbouřeném moři, skákání žabky z kamínku na kamínek

Četba

- Letní dobrodružství

Pobyt venku

- Sportovní soutěže, závodivé hry
- Činnosti na přání dětí
- Využívání zahrady MŠ
- Sportovní víceúčelové hřiště obce
- Procházky k rybníku a potoku (prozkoumávání života pod i nad hladinou)
- Výlet do ZOO

Očekávané výstupy (kompetence)

- Dítě objevuje vodu v okolí školky a pozoruje ji
- Dítě spolupracuje s ostatními dětmi při společných činnostech
- Dítě zvládne pohybovou hru podle pravidel
- Dítě používá při tvoření přírodní materiály
- Dítě zvládne nazpaměť říct báseň a zazpívat písničku
- Dítě zvládne vyjednávat s dětmi a komunikovat s dospělými
- Dítě dokáže převyprávět známý příběh (pohádku)
- Dítě se snaží vyřešit problém samostatně
- Dítě si umí říct o pomoc
- Dítě ví, jak se má chovat k druhým
- Dítě pojmenuje elementární vlastnosti vody
- Dítě vyjádří své pocity při kontaktu s vodou
- Dítě umí vyprávět příběh o cestě vody
- Dítě výtvarně reflektuje svoje pochopení zákonitostí života u vody a ve vodě
- Dítě porozumí pojmu slaná a sladká voda
- Dítě experimentuje s vodou ve všech jejích podobách
- Dítě nachází vztah mezi příčinou a následkem (bez vody rostlina uschne)
- Dítě pozoruje a zaznamenává vývoj rostliny od semínka při různé míře zalévání
- Dítě pečuje o svěřenou rostlinu
- Dítě experimentuje s vodivými pletivy rostlin
- Dítě manipuluje, třídí a výtvarně využívá semínka rostlin
- Dítě připravuje a ochutnává netradiční saláty z naklíčených semen
- Dítě na základě experimentu popíše důležitost lesa pro udržení vody v krajině - Dítě zvládne dramatizaci příběhu

6.7 Program pro dvouleté děti

Děti ve věku 2 let jsou v jedinečné “kondici” otevřené hraní, vzdělávání a navazování kontaktů s vrstevníky. Na základě zkušeností nabízíme program pro děti mezi 2. a 3. rokem, který je postaven na:

- chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem,
- prostředím přizpůsobeným dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb,
- místčko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku,
- část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti,
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let,
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti,
- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování,

- odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlit se a opláchnout si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení na vyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů.
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda-přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky- navlékání).
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, střišky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na

dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehumánní povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písni podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popevků i do mimo hudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při

rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči.

- učit děti vyřídít jednoduché vzkazy
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět
- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázky.
- nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku.
- podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek zábavnou formou s vytleskáváním či používáním hudebních nástrojů, s pohybem

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře.
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrátku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)

- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí.
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí.
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví
- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.
- podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi.

- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně).
- podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu.
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčít druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - navozovat radostnou náladu při přípravě svátků.
- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

7 Podpůrná opatření

7.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

7.2 Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.
- PLPP viz příloha č. 1
- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).
- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

7.3 Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

- Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.
- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. Na úrovni IVP je možné na (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
- IVP viz příloha č. 2
- Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

7.4 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky

7.5 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:
- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání /protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže/ může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

7.6 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností

- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- nabízenými specifickými činnostmi

7.7 Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP

Zpracování PLPP a IVP je povinností učitelek dle RVP PV „Vzdělávání dětí se speciálními potřebami, novely školského zákona č. 82/2015 Sb., zejména z § 16 a z prováděcí vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Cílem je zajistit pro děti v mateřské škole takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby ve vztahu k jejich aktuálnímu věku; rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu.

Na začátku školního roku, během měsíce září, nebo při nástupu nového dítěte do MŠ /po adaptaci dítěte cca 2 měsíce/ učitelka vyhodnotí potřebu podpůrných opatření na základě pozorování práce a hry dětí.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Po konzultaci s ředitelkou školy zpracovává učitelka PLPP /opatření MŠ, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte/ formulovat pozorované výukové obtíže, hledat možné intervence v oblasti forem a metod výuky, organizaci výuky a používání pomůcek
- Hodnocení PLPP provádí učitelka průběžně a po 3 měsících konzultuje vyhodnocení s ředitelkou školy

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

- pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující, požádá učitelka po konzultaci s ředitelkou školy zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů;
- na základě doporučení ŠPZ zpracovává učitelka IVP, konzultuje IVP se zákonnými zástupci dítěte, ředitelkou školy a ŠPZ nejpozději do 1 měsíce
- IVP průběžně hodnotí /minimálně 1x za 2 měsíce/ a konzultuje jej se zákonnými zástupci, ředitelkou školy, v případě potřeby se ŠPZ
- v případě podpůrného opatření v podobě asistenta pedagoga jej metodicky vede, úzce s ním spolupracuje při plánování činností a jejich vyhodnocení, dbá na zpracování

potřebné dokumentace /zápisy v TK, vedení portfolia dítěte, konkretizovaný plán individuální práce k daným tématům/

- nemůže-li učitelka ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, informuje ředitelku školy a škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte, poskytne, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně
- shledá-li učitelka po konzultaci s ředitelkou školy, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná

7.8 Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

- jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK A POVINNÉ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

I. ÚVOD

Děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Mnohé jazyky se od češtiny výrazně liší a jestliže rodiče sami neovládají češtinu na úrovni blízké se rodilému mluvčímu, nemohou své děti v poznávání českého jazyka podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ) při přechodu na základní školu měly dostatečné jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní plnohodnotně se zapojit do výuky a umožní školní úspěch.

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro předškolní vzdělávání stanovuje deset tematických okruhů pro jazykovou přípravu v mateřské škole. Určuje úroveň toho, co by dítě mělo zvládnout před vstupem do základní školy v oblastech poslechu a mluvení a sociokulturních kompetencí, aby mu stačila podpora učitele v rámci běžné třídy.

Pro lepší názornost jsou v kurikulu uvedeny i příklady slovní zásoby a větných konstrukcí, které se vážou k jednotlivým tématům, a doporučené materiály k využití.

Jednotlivé indikátory rozvoje kompetencí uváděné u témat se vztahují k oblastem poslechu a mluvení a sociokulturních kompetencí a mohou posloužit učitelům, aby si ověřili působení na dítě.

Na to, do jaké míry dítě dokáže ovládnout jednotlivé indikátory, může mít vliv řada faktorů. Mimo jiné délka docházky do mateřské školy, rozsah jazykové přípravy, mateřský jazyk dítěte (slovanský, neslovanský), podpora ze strany rodiny a individuální předpoklady dítěte.

Pedagog v mateřské škole by měl využívat didaktické zásady při práci s dětmi s OMJ a na tyto zásady dbát nejen v hodinách jazykové přípravy. Dále je třeba uplatňovat tyto metody i při práci s celou třídou, s vědomím, že se v ní nacházejí i děti, které se češtinu učí jako druhý jazyk.

Pedagog při práci s dítětem s OMJ dodržuje následující zásady:

- hovoří pomalu a zřetelně; stojí čelem k dítěti
- k hovoru využívá témata, která jsou dítěti známá a blízká;
- užívá ustálené jednoduché instrukce a slovní spojení, instrukce sděluje posloupně po jedné;
- klade jednoduché otázky, dává dostatek času na odpověď;
- při použití jazykových prostředků současně napomáhá dítěti k porozumění využíváním neverbálních prostředků (gesta, mimika), pokud je to možné, řeč opírá o vizuální oporu (obrázky, předměty);
- srozumitelně a vstřícně seznamuje dítě s uspořádáním dne a nastavenými pravidly, používá k tomu dostupnou oporu včetně spolupráce s ostatními dětmi;
- seznamuje dítě se základy české kultury a společnosti, života v obci, a to v běžných situacích, které se dítěte a jeho života bezprostředně dotýkají.

II. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK

TÉMA: SEZNAMOVÁNÍ

Téma		Úroveň 1
1. Seznamování	Poslech a mluvení	- rozpozná naučená slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se týká seznamování a představování (např. Ahoj. Já jsem Jirka. Je mi 6. Chodím do třídy Sluníčko.) - sdělí své jméno a příjmení, věk, odkud je (země), kde bydlí, do které školy a třídy chodí, pomocí naučených výpovědí a slovních spojení a s pomocí učitele/učitelky - účastní se jednoduchých krátkých rozhovorů, ve kterých se používají naučené fráze a každodenní výrazy (např. Dobrý den / Ahoj. Děkuju. Prosím. Promiň/Promiňte.) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky, které se týkají osobních údajů (např. Ty jsi Leo? – kývne hlavou/Ano. Odkud jsi? – Francie), nerozumí však jejich parafrázím
	Sociokulturní kompetence	- rozumí verbální i neverbální komunikaci při seznamování a představování (podávání rukou, pohled z očí do očí, obejmutí, adekvátní pozdravy pro vítání a loučení) - rozumí rozdílu v oslovení a zdraví učitelů a dětí (vykání, tykání) - orientuje se v českém systému jmen – křestní jméno a příjmení
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - informace o sobě (křestní jméno, příjmení, věk, země a obec, odkud pochází, národnost, adresa) - pozdravy a rozloučení (např. dobrý den, ahoj, na shledanou) - poděkování (děkuju) - prosba (prosím + např. ukázání na věc, kterou potřebuje) - sdělení, že nerozumí nebo že rozumí (nerozumím/rozumím) - oslovení (např. paní učitelky, pana učitele, děti) - otázky na jméno, příjmení, věk, místo bydliště, název třídy (např. Jak se jmenuješ? Kde bydlíš? Kolik ti je let? Odkud jsi?) - konstrukce odpovědí (např. To je ... Jsem ... Jsem z ... Je mi ...)

TÉMA: TŘÍDA

Téma		Úroveň 1
2. Třída	Poslech a mluvení	- rozpozná naučená slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se týká tématu třídy a který je doplněn vizuální oporou (např. popis třídy, výčet pomůcek, umístění předmětů ve třídě) - popíše vybavení třídy, hračky a další předměty nebo své osobní věci a sdělí, kde se nacházejí, pomocí naučených výpovědí a slovních spojení a s pomocí učitele/učitelky (např. To je hrnek. Stůl je vpředu. Pastelka je modrá.) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky učitelů, které se týkají každodenního života ve třídě (např. Máš pláštěnku? – kývne hlavou / Ano. Kde je lepidlo? – ukáže prstem / Tam.), nerozumí však jejich parafrázím - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na ustálené instrukce učitelů, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a jsou spojeny s gesty či mimikou (např. Umyjte si ruce. Musíte uklidit všechny hračky. Budeme malovat.)
	Sociokulturní kompetence	- rozumí základním třídním pravidlům, chápe, co musí, nesmí, může, nemůže a chová se podle toho - rozumí obvyklým gestům učitelů - rozumí systému identifikačních symbolů a označení tříd
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - konstrukce To je ... To jsou ... - Co je to? Kde je to? Čí je to? Jaké je to? Jakou barvu má ...? - odpovědi na zjišťovací otázky (např. Máš? – Ano/Ne) - oslovení dětí a učitelů (paní učitelko, Pavle) - slovesa být a mít - omluva (Promiň.) - prosba/žádost o povolení (Můžu?) - sdělení, že něco nemá nebo že potřebuje pomoc - pomůcky - vybavení třídy - osobní věci dětí - barvy - vybraná přídavná jména – vlastnosti věcí (velký, malý, červený) - vybraná určení místa – Kde? (tady/tam, nahoře/dole, vpředu/vzadu, uprostřed, vpravo/vlevo) - název třídy - pasivní znalost sloves každodenních aktivit, pokyny učitelů (např. psát, kreslit, mluvit, cvičit, jít ven) - pasivně modální slovesa (muset, nesmět, moct)

TÉMA: MATEŘSKÁ ŠKOLA

Téma		Úroveň 1
3. Mateřská škola	Poslech a mluvení	- rozpozná naučená slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se týká tématu mateřské školy a který je doplněn vizuální oporou (např. názvy místností, pojmenování osob pracujících v mateřské škole) - popíše prostor školy, místnosti a osoby za použití naučených výpovědí a slovních spojení a s pomocí učitele/učitelky (např. Třída Berušky je nahoře. Paní kuchařka tady není.) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky, které se týkají každodenního života v mateřské škole (např. Kde máš oblečení na zahradu? – ukáže: Tady.), nerozumí však jejich parafrázím - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na ustálené instrukce a výpovědi osob ve škole, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a mohou být spojeny s gesty či mimikou (např. Po chodbě jdi prosím pomalu! Tady se musíme přezouvat. Dnes jdeme na dopravní hřiště.)
	Sociokulturní kompetence	je obeznámen/a s provozem mateřské školy a organizací dne v mateřské škole
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - znalost modálních sloves muset, nesmět (např. Musíš jít dolů. Nesmíte být na chodbě.) - pasivní znalost rozkazovacího způsobu v pokynech a instrukcích (např. Jděte prosím pomalu.) - pasivní znalost infinitivu nebo rozkazu sloves pohybu jít/chodit (např. Jděte dolů.) - prostor budovy (např. přízemí, patro/poschodí, schody, chodba) - místnosti (např. ředitelna, třída, šatna, kuchyně) - okolí (např. zahrada, hřiště) - osoby (např. dítě, ředitel/ka, učitel/ka, kuchař/ka) - určení místa (např. sem/tady, nahoru/nahoře, doprava/vpravo) - každodenní opakující se činnosti v mateřské škole (jít ven, svačit, odpočívat) - instrukce učitele/učitelky (vstaňte, oblečte se, odneste talíře)

TÉMA: RODINA

Téma		Úroveň 1
4. Rodina	Poslech a mluvení	- rozpozná naučená slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se týká rodiny a který je doplněn vizuální oporou (např. Na fotce je moje rodina. Je tam babička, děda, malá sestra a já a taky tatínek a maminka. Slavíme moje narozeniny.) - sdělí informace o členech rodiny (např. osobní údaje, co dělají a umí, co mají rádi/neradi) za použití naučených výpovědí a slovních spojení a s pomocí učitele/učitelky, pokud má k dispozici vizuální oporu - popřeje kamarádovi/kamarádce k narozeninám, k svátku (např. Všechno nejlepší.) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky, které se týkají jeho/její rodiny, rozumí základním naučeným otázkám (Jak se jmenuje tvůj bratr? Co dělá tatínek? Byli jste o víkendu na výletě?), nerozumí však jejich parafrázím - rozpozná pozvání na oslavu nebo na návštěvu a reaguje na něj jednoduše slovně (např. Zvu tě na oslavu narozenin. – Děkuju.)
	Sociokulturní kompetence	- je obeznámen/a se základními zvyklostmi chování a jednání během společenských událostí v ČR (vítání, zdravení, zouvání bot, blahopřání, nošení dáreků, děkování za dárky, stolování) a se základními hygienickými návyky - je obeznámen/a s obvyklou strukturou české rodiny (např. v jedné domácnosti obvykle žijí rodiče a jejich děti, je běžné, že oba rodiče chodí do zaměstnání) - je obeznámen/a s různými rodinnými modely, které existují v ČR
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - osobní zájmena, přivlastňovací zájmena - členové rodiny a příbuzní (rodiče, sourozenci, prarodiče) - domácí mazlíčci (např. pes, kočka) - osobní údaje (jméno, příjmení, věk) - popis osoby (vzhled – např. hnědé oči, krátké vlasy, hezký/ošklivý, postava – vysoká, vlastnosti – hodný, dobrý) - profese – povolání, zaměstnání členů rodiny + velmi známé (např. doktor/doktorka, prodavač/prodavačka, programátor/programátorka, kuchař/kuchařka) - slova spojená s narozeninami a oslavou (slavit, oslava, narozeniny, svátek, dort, dárek, přání, všechno nejlepší k ...) - slova spojená s běžným životem rodiny (uklízet, vařit, pracovat, odpočívat, pomáhat)

TÉMA: CO RÁD/A DĚLÁM

Téma		Úroveň 1
5. Co rád/a dělám	Poslech a mluvení	- rozpozná slova a slovní spojení ve zřetelném a pomalém projevu, který se týká hry, volného času a zájmu dětí a který je doplněn vizuální oporou - sdělí informace o tom, co rád/a dělá, co umí, co dělá ve volném čase, informace doplní o dny v týdnu za použití naučených výpovědí a jednoduchých slovních spojení a s pomocí učitele/učitelky (např. Hraju si s vláčky. Jezdím na kole. V úterý chodím na fotbal. / V úterý mám fotbal.) - účastní se jednoduchých krátkých rozhovorů, ve kterých zdraví a oslovuje kamarády nebo je neverbálně nebo jednoduše slovně vyzývá ke společné aktivitě (např. drží v ruce hračku, ukazuje ji / Chceš? Jdeš hrát? Nebo: Vidí, jak si děti hrají. – Můžu taky?) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky, které se týkají volnočasových aktivit ve školce nebo doma (např. Co budeš dělat? S čím si chceš hrát? Co rád/a děláš?), nerozumí však jejich parafrázím - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na ustálené instrukce a výpovědi, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a které se týkají činností a mohou být spojeny s časovou informací jako den v týdnu nebo s frekvencí a délkou aktivity (např. Ve středu je plavání. Každý den si hrajeme. Celý den budeme na výletě.)
	Sociokulturní kompetence	- zapojuje se do hry a činností na základě aktivní komunikace (pozdraví, reaguje na výzvu nebo sám/sama vyzývá ke společné aktivitě) - rozumí rozdílu v režimu pracovních dnů a volných dnů a jak děti mohou trávit svůj volný čas - rozumí rozdílu v komunikaci se svými učiteli, lektory zájmových kroužků nebo s druhými dětmi a kamarády (vykání, tykání)
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - sportovní aktivity (cvičit, plavat, bruslit, hrát něco, tancovat) - slovesa spojená s uměleckými zájmy (poslouchat, malovat, kreslit, hrát na ...) - slovesa spojená s volným časem (odpočívat, sportovat, dívat se, poslouchat) - vyjádření libosti a nelibosti (bavit, nebavit, mít rád/a, nemít rád/a, rád/a dělat, nerad/a dělat) - druhy sportů (fotbal, hokej, tenis, golf, gymnastika, atletika, volejbal, basketbal, házená) - další slova spojená s volným časem (kino, film, hra, hudba, tanec, zpěv, kniha, časopis, sport a počítač, televize, mobilní telefon, mobil ...) - časové informace (ráno, včera, zítra)

TÉMA: ČAS

Téma		Úroveň 1
6. Čas	Poslech a mluvení	- rozpozná základní časové údaje v pomalém a zřetelném projevu, který je doplněn vizuální oporou (např. O Vánocích zdobíme stromeček. V zimě jezdíme na hory.) - orientuje se v čase podle skladby denních činností a pravidelných rituálů a na instrukce reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně (např. Před jídlem si myjeme ruce. Po obědě budeme odpočívat. Rodiče přijdou odpoledne po svačině.) - reaguje neverbálně nebo jednoslovně na otázky, které se týkají časových údajů a jsou spojeny s jeho/její osobou (např. Kdy jdeš domů? Po spaní? Kdy máš narozeniny?), nerozumí však jejich parafrázím - reaguje na časové informace na základě vizuální opory (např. Až bude velká ručička hodin úplně dole, budeme vstávat.) a reaguje jednoslovně na otázky, které se týkají časových údajů a jsou spojeny s jeho/její osobou (např. Kdy jdeš domů? Po spaní? Kdy máš narozeniny?), ale nerozumí jejich parafrázím
	Sociokulturní kompetence	- vyjmenuje roční doby - je obeznámen/a s časovým harmonogramem mateřské školy (příchod, čas hraní, čas společných aktivit, řízená činnost, oběd, odpočinek, svačina, odchod domů) - rozumí časovým zvyklostem dodržovat stanovený čas na určité aktivity (dokončování hry, úklid, stravování u stolu, převlékání, pobyt venku, čas odpočinku) - je obeznámen/a se základními zvyky a tradicemi spojenými s českými svátky (např. vánoční zvyky – pečení cukroví, dávání dáreků, velikonoční zvyky – malování vajíček, koledování)
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - časové úseky (den, týden, rok, měsíc, hodina, prázdniny, víkend) - části dne (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc) - dny v týdnu (pondělí–neděle) - roční období (jaro, léto, podzim, zima) - svátky (Vánoce, Velikonoce, Nový rok, silvestr, Mikuláš, Den matek, Den dětí) - slova, která se pojí s časem (začátek, konec) - časový harmonogram mateřské školy (příchod, řízená činnost, svačina, hra, pobyt venku atd.) - časová osa – minulost, přítomnost, budoucnost (včera, dnes, zítra) - slovesa spojená s denním režimem, s činnostmi, které se pravidelně opakují (vstávat, snídat, obědvat, večeřet, oblékat se, mýt se, hrát si) - minulý a budoucí čas slovesa být

TÉMA: STRAVOVÁNÍ

Téma		Úroveň 1
7. Stravování	Poslech a mluvení	- rozpozná naučená slova a slovní spojení ve zřetelném a pomalém projevu, který se týká stravování a který je doplněn vizuální oporou (např. názvy potravin, jídelníček, stravování v mateřské škole) - pojmenuje základní potraviny, jídlo a nápoje za použití naučených výpovědí a slovních spojení a s pomocí učitele/učitelky a pokud má k dispozici vizuální oporu (např. chléb, polévka, voda) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky, které se týkají toho, co jí a pije, co má rád/a, co chce, co nesmí jíst a pít nebo zda má hlad a žízeň (např. Chutná ti to? Můžeš mléko? Máš žízeň? Chceš pít?), nerozumí však jejich parafrázím - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na ustálené instrukce a výpovědi, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a které se týkají stravování během dne, stravování v mateřské škole, osobního jídelníčku (např. Napij se vody. Polévku jez lžící. Teď bude svačina.) - rozpozná nabídku na jídlo a pití a reaguje na ni neverbálně nebo jednoduše slovně (např. Dáš si? Chceš ještě? Vezmi si – kývne hlavou / Ano. / Děkuju.) - rozpozná přání před jídlem a jednoduše slovně na něj reaguje (např. Dobrou chuť – Děkuju.)
	Sociokulturní kompetence	- je obeznámen/a se základními pravidly stolování (např. správné držení příboru, přání a děkování za jídlo, odnášení nádobí ze stolu, uklizení svého místa) - je obeznámen/a s tím, jak si vzájemně nabízíme jídlo (např. čekáme, až nám někdo nabídne, nebo se zeptáme, než si něco vezmeme) - rozumí, co považujeme v ČR za zdravé a nezdravé stravování
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - předmět věty ve 4. p. se slovesy snídat, svačit, obědvat, večeřet, pít, jíst, vařit (např. snídám koláč, piju čaj), ale také ve spojení mít k ... (např. ke svačině mám koláč a jablko) - základní potraviny (chléb, jogurt, šunka, máslo, čokoláda) - nápoje (čaj, mléko, voda, džus, kola) - osobní jídelníček – podle potřeb dítěte - stravování během dne (snídaně, svačina, oběd, svačina, večeře; slovesa – snídat, svačit, obědvat, večeřet) - jídlo a pití v jídelním lístku v mateřské škole + kategorie jídel (hlavní jídlo, polévka, pití) - klasifikace jídel (ovoce, zelenina, pečivo, mléčné výrobky, maso, cukrovinky) - stolování – dobrou chuť, dobré chutnání

		• komunikace týkající se jídla a pití: • otázky: Co si dáš? Chceš? Máš rád/a? Chutná ti? Jíš? Piješ? • spojení: mít hlad, mít žízeň • vyjádření libosti, nelibosti – mít rád/a, chutnat (Mám rád maso. Nemám ráda rajčata. Chutná mi pizza. Nechutnají mi knedlíky.) • komunikace ve spojitosti se stravováním • příslovce hodně, málo, míň, víc ve spojení s jídlem (Můžu dostat víc? Kolik chceš? – Hodně, málo)
--	--	---

TÉMA: LIDSKÉ TĚLO A OBLEČENÍ

Téma		Úroveň 1
8. Lidské tělo a oblečení	Poslech a mluvení	- rozpozná naučená slova a slovní spojení ve zřetelném a pomalém projevu, který se týká popisu člověka, hygieny, zdravotního stavu nebo návštěvy lékaře a který je doplněn vizuální oporou (např. štíhlá postava, mýdlo, nemocnice) - popíše sebe nebo jiné osoby, sdělí, jak vypadají nebo co mají na sobě za použití naučených výpovědí a slovních spojení (např. Adam je vysoký. Jana má hnědé oči. Dnes mám tričko a kalhoty.) - pojmenuje části lidského těla (např. rameno, uši), základní hygienické potřeby (např. kartáček na zuby, hřeben), běžné předměty a léky v lékárně (např. náplast, sirup, teploměr) a také základní věci, které se týkají oblasti zdravotnictví (např. injekce, sanitka, zubař/zubařka) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky, které jsou vysloveny pomalu a s pečlivou výslovností a které se týkají jeho/jejího zdravotního stavu (např. Je ti dobře? Co se stalo? Bolí tě něco?), nerozumí však jejich parafrázím - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na instrukce, které jsou vysloveny pomalu a s pečlivou výslovností a které se týkají hygieny, zdraví, nemoci nebo úrazu (např. Před jídlem si musíš umýt ruce. Nůžky nosíme špičkou dolů. Vezmi si čisté kalhoty.)
	Sociokulturní kompetence	- rozumí, že je důležité informovat učitele/učitelku nebo jinou dospělou osobu o tom, jak se cítí, co ho/ji bolí nebo co se stalo (sdělí, že mu/jí není dobře, něco ho/ji bolí nebo se mu/jí stal úraz) - je obeznámen/a s tím, které oblečení je nebo není vhodné do školy, na hřiště, do divadla, na výlet - dodržuje pravidla bezpečnosti (nejde s cizím člověkem, zastaví se na přechodu)
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - popis těla + orgány (tělo, hlava, oko, nos, ucho, pusa, břicho, záda, krk, ruka, noha, srdce, žaludek, mozek, kost, zub) - popis člověka – postava (štíhlý, silný, tlustý, malý, vysoký, velký), oči (modré, hnědé, šedé), vlasy (krátké, dlouhé, světlé, tmavé) - slovesa (bolet, být špatně, být nemocný/á, být zdravý/zdravá) - osobní hygiena (mýt se, sprchovat se, kartáček na zuby, ručník, pasta na zuby, mýdlo, šampon, hřeben, čistý)

		• stravování během dne – snídaně, svačina, oběd, svačina, večeře • oblečení + doplňky (košile, tričko, kalhoty, sukně, šaty, kabát, svetr, mikina, boty, tenisky, deštník, pláštěnka, batoh, taška) • slovesa spojená s oblékáním – oblékat, svlékat, převlékat, mít na sobě, nosit • slovesa spojená s vyjádřením pocitů – být, bolet, mít se ve frázích typu je mi dobře, jsem nemocný/nemocná, je to lepší, bolí mě hlava, jak se cítíš • otázky – Co je ti? Jak se cítíš? Co se stalo? Bolí tě...? Jak je ti?
--	--	---

TÉMA: MÍSTO, KDE ŽIJU

Téma		Úroveň 1
9. Místo, kde žiju	Poslech a mluvení	- rozpozná naučená slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se týká popisu místa, kde žije, dopravy a cestování a který je doplněn vizuální oporou (např. byt, dům s balkonem, tramvaj nebo trolejbus) - popíše místo, kde bydlí, svůj pokoj nebo kout a své věci za použití naučených výpovědí a jednoduchých slovních spojení a s pomocí učitele/učitelky a pokud má k dispozici vizuální oporu (např. V pokojičku je velká postel a hračky. To je obývací a kuchyň. V domě není výtah.) - popíše jednoduše a stručně cestu ze školy domů (např. chodím pěšky, jdu rovně) - pojmenuje dopravní prostředky (např. vlak, letadlo, loď), dopravní situace (např. křižovatka, semafor, přechod) nebo způsoby cestování (např. pěšky, na kole, autem) s pomocí učitele/učitelky a pokud má k dispozici vizuální oporu - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky, které se týkají zařízení místností, popisu domu nebo bytu, cesty do školy nebo dopravy a jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a mohou být spojeny s gesty či mimikou (např. Co máš v pokoji? Je u domu garáž? Chodíš do školy pěšky?), nerozumí však jejich parafrázím - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na instrukce nebo výpovědi, které se týkají orientace v místnosti, v budově nebo v místě, kde bydlí, a jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a mohou být spojeny s gesty či mimikou (např. Běž dovnitř. Jděte po schodech dolů. Zastav na konci chodníku.), ale nerozumí jejich parafrázím
	Sociokulturní kompetence	- je obeznámen/a s tím, jak podat informaci o místě svého bydliště v případě, že se ztratí nebo zabloudí - je obeznámen/a s tím, jak se bezpečně pohybovat v městě, kde žije (např. přecházení ulice, pohyb po chodníku, barvy na semaforech) - je obeznámen/a, jak se má chránit při sportu (např. bezpečné oblečení – helma, obuv, vybavení kola – světlo, brzdy, jízda vpravo) - rozumí piktogramům, které označují místa ve městě (např. zastávka autobusu) - rozumí značkám nebo symbolům, které informují o zákazech v budovách nebo na ulici (např. zákaz vstupu se zmrzlinou, zákaz vstupu se psy, zákaz jízdy na kole) - chápe, že je slušné zaklepat, než vstoupíme do místnosti, a potom pozdravit

	Slovní zásoba a větné konstrukce	• slovní zásob je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu • vybavení pokojů (např. postel, stůl, skříň) • věci v dětském pokoji (např. hračky, knihy) • místnosti bytu (např. kuchyň, koupelna, ložnice) • popis domu a okolí (např. přízemí, balkon, garáž) • názvy budov a institucí (např. restaurace, banka, policie) • vesnice a okolí (např. les, řeka, pole) • dopravní prostředky (např. vlak, autobus, tramvaj) • dopravní situace (např. přechod pro chodce, semafor, křižovatka) • slovesa pohybu (např. jít, chodit, jet, jezdit, běžet, běhat, nastupovat, vystupovat) • směry a určení místa • místa ve městě (např. ulice, park, náměstí, nádraží)
--	---	--

TÉMA: PŘÍRODA

Téma		Úroveň 1
10. Příroda	Poslech a mluvení	- rozpozná naučená slova a slovní spojení ve zřetelném a pomalém projevu, který se týká přírody, dějů v přírodě, ročních období, počasí a činností lidí a který je doplněn vizuální oporou (např. Na podzim padá listí. Bylo chladno a pršelo. Děti pouštějí draka.) - popíše roční období a s tím spojené počasí, činnosti a proměny v přírodě za použití naučených výpovědí a slovních spojení a s pomocí učitele/učitelky a pokud má k dispozici vizuální oporu (např. Je léto. Na louce kvetou květiny. Je teplo a svítí slunce.) - pojmenuje živou a neživou přírodu, s kterou přichází do kontaktu a kterou poznává na procházkách, výletech nebo v knihách (např. příroda v lese, život u vody, zvířata v zoo) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na otázky, které jsou vysloveny pomalu a s pečlivou výslovností a které se týkají počasí a s tím spojenými činnostmi nebo oblékáním a ději v přírodě (např. Jak je venku? Kde je ježek? Která zvířata jste viděli?) - reaguje neverbálně nebo jednoduše slovně na instrukce, které jsou vysloveny pomalu a s pečlivou výslovností a které se týkají přírody (např. Je zima, vezměte si čepice a rukavice. Sbíráme kaštiny. Neházejte kameny.)
	Sociokulturní kompetence	- rozumí střídání ročních období, je obeznámen/a s počasím, činnostmi, zvyklostmi a změnami v přírodě, které jsou typické nebo obvyklé pro dané období - rozumí základním symbolům, které vyjadřují počasí - je obeznámen/a s tím, jaké chování v přírodě je správné a jaké špatné, rozumí tomu, že by se měl/a chovat tak, aby nepoškozoval/a životní prostředí - je obeznámen/a se základními ekologickými zvyklostmi ve škole (např. třídění odpadu, šetření vodou)
	Slovní zásoba a větné konstrukce	- slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby dítěte, které se týkají osvojovaného tématu - spojení – na jaře, v létě, na podzim, v zimě - sloveso být ve všech časech – Je hezky. Bude hezky. Bylo hezky. - slovesa, která se týkají počasí, ve všech časech – svítit, foukat, pršet, sněžit, mrznout (např. Svítí slunce. Bude svítit slunce. Svítlo slunce.) - roční období – jaro, léto, podzim, zima - počasí – typické pro dané roční období – popis počasí (vítr, déšť, sníh, mráz, slunce, bouřka, mlha, mrak, teplo, horko, chladno, zima, hezky, ošklivo, foukat, svítit, pršet, sněžit, padat, den, noc, krátký, dlouhý)

		• předpověď počasí – symboly + popis (déšť, sníh, mlha, bouřky) • důležité události spojené s ročními obdobími • obvyklé proměny v přírodě (např. na jaře kvetou stromy a květiny, v létě zraje ovoce, na podzim padá listí, v zimě příroda spí, dny jsou krátké, dlouhé) • obvyklé činnosti a zvyklosti (v létě mají děti prázdniny, koupou se, na podzim začíná škola, v zimě se těšíme na Vánoce) • živá příroda – živočišná říše – zvíře, zvířata, pták, kočka, pes, kuře, prase, koza, ovce, tygr, lev, opice, slon, žirafa, zebra, had, rostlinná říše – květina, strom, keř, list, květ • neživá příroda – řeka, moře, rybník, jezero, hora, kopec, les, louka, pole
--	--	--

III. METODICKÉ POZNÁMKY

V každém tématu jsou nejdůležitější **komunikační situace**, které je třeba zvládnout, a **sociokulturní dovednosti**, které si dítě osvojí. Prostřednictvím jazyka se dítě učí životu v českém prostředí. To je podstata češtiny jako druhého jazyka.

Pořadí témat

Pořadí témat je zvolené s ohledem na to, jaké komunikační situace si dítě potřebuje osvojit nejdříve, aby se mohlo plně integrovat do mateřské školy.

Pořadí témat je možné i vhodné přizpůsobovat aktuální potřebě dětí a celé skupiny s ohledem na tematické celky, které probírá celá třída. Například výstupy, které se týkají tématu Čas nebo tématu Příroda, zařazujeme podle aktuální potřeby. Stejně tak pokud je např. v mateřské škole sportovní den, zařadíme slovní zásobu, větné konstrukce a výstupy z tématu Volný čas a můžeme s dětmi mluvit o jejich zájmech.

Další možností, jak uspořádat témata, je **postup od nejbližšího ke vzdálenějšímu** – začít tím, že si ze všech témat vybereme s dítětem či skupinou to, co se ho/jí bezprostředně týká, a teprve potom, ve druhém kole, ve spirálovém způsobu učení rozšíříme výstupy, slovní zásobu a větné konstrukce na kompletní obsah daného tématu v kurikulu. Například z tématu Volný čas nebo tématu Místo, kde žiju, vybereme pouze takovou slovní zásobu, která se dítěte týká, a necháme na později komplexní znalost např. nábytku, který dítě nemá v pokoji, nebo pojmenování pater v budově, bydlí-li v rodinném domku, či různých typů budov.

Vhodné způsoby práce

- dítě zařazovat do her v menších skupinách
- pracovat v menších skupinách nebo individuálně
- vhodná vizualizace např. režimu, činností, míst
- nutná komplexní péče (podpora logopeda, speciálního pedagoga, asistenta pedagoga, spolupráce s rodinou)
- správný mluvní vzor
- rozvoj slovní zásoby (pasivní i aktivní), práce s obrázky podle tematických celků – vytvářet slovníček, sešit
- podporovat mluvní apetit
- rytmizační cvičení – rytmizace podle obrázků, 1–3slabičná slova, drobné hříčky, říkadla, hra na nástroje
- zpívání – jednoduché popěvky, doplňování textu, melodizace jedno- až tříslabičných slov
- práce s knihou
- rozvoj smyslového vnímání – zraková a sluchová percepce
- rozvoj orientace v čase a prostoru – na sobě, na druhých, v prostoru
- rozvoj paměti, pozornosti a myšlení
- střídání činností (na začátku často zařazovat činnosti, které nejsou závislé na jazyku: hudební, pohybové, výtvarné)
- pracovat s piktogramy

8 Systém evaluace

8.1 Oblasti autoevaluace

Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení práce školy

1. oblast autoevaluace cílů, záměrů ŠVP

Co (cíl) Jak úspěšně se nám daří realizovat a naplňovat krátkodobé cíle

Kritéria Krátkodobé cíle MŠ

Kdo Učitelky

Kdy Červen

Jak Portfolia dětí, diagnostické přehledy

Záznam Dotazníky pro učitele

2. učitelky zařazují do své práce netradiční formy práce (pokusy....)

3. jsou realizovány a písemně zpracovány jednotlivých témat dny, mají

Výstup vypovídající hodnotu a strukturu a jsou uloženy

4. zpracovaný evaluační plán je funkční, srozumitelný, má vypovídající hodnotu a přispívá k rozvoji MŠ

1. Diagnostika je přínosná a bude x nebude realizována v dalším školním roce.

2. Návrh na do vybavení třídy různými pomůckami, materiálem apod.

Závěr

3. Portfolio třídy slouží k prezentaci MŠ a budou součástí kroniky MŠ.

4. Zařazení či nezařazení jednotlivých krátkodobých cílů do nového plánu roku (co ponechat, co vyloučit, co nově zařadit).

2. oblast autoevaluace vzdělávacího obsahu a jeho realizace

S jakou úspěšností se nám daří prostřednictvím činností naplňovat

Co (cíl) jednotlivé kompetence a speciální cíle v 5 oblastech ŠVP – zjistit cílenost a plánovitost práce

Kritéria Kompetence jednotlivých oblastí v integraci se specifickými cíli

Kdo 1. jednotlivé učitelky

1. provádění záznamů průběžně po celý rok, vždy po ukončení témat. okruhu

Kdy

2. červen – % vyjádření naplňování jednotl. kompetencí a tím i spec. cílů

3. červenec – celkové shrnutí za MŠ

Jak Analýza dokumentace – TVP, analýza příprav, diskuse s kolegy Záznam

Záznamový arch pro záznam naplňovaných kompetencí a specifických cílů

1. % vyjádření zastoupení jednotlivých naplňovaných kompetencí 2. kompetence a tím spec. cíle jsou x nejsou vyrovnané

Výstup

3. způsob evaluace je x není funkční a přínosný

4. záznamy mají x nemají vliv na kvalitu plánování práce

1. stanovení způsobu naplňování a plánování speciálních cílů, příp. kompetencí v dalším školním roce

Závěr

2. na co je potřebné zaměřit se v dalším školním roce

3. stanovení způsobu záznamu pro další školní rok v MŠ

3. oblast hodnocení individuálních vzdělávacích výsledků

S jakou úspěšností se nám daří prostřednictvím činností naplňovat

Co (cíl) jednotlivé kompetence a spec. cíle v 5 oblastech ŠVP na jed. třídách – zjistit cílenost a plánovitost práce

Kritéria Kompetence z kurikula

Kdo 4. 1. učitelka 2. ředitelka

Co (cíl) 1. provádění záznamů průběžně po celý rok, vždy po ukončení témat. okruhu

Kdy

2. červen 2021– % naplňování jednotl. kompetencí a tím i speciálních cílů

3. červenec 2021

Analýza prací jednotl. dětí, rozbor pozorování a záznamů o jednotlivých
Jak dětech, diskuse jednotl. uč. na třídě, diskuse na ped. poradě

Záznam Analýza práce dítěte – diagnostický list- grafomotoriky, logopedických vad,
portfólium dítěte

Jsou zpracovány a vyhodnoceny diagnostické listy a je stanoven individuální
postup pro jednotlivé děti.

Portfolio jednotl. dětí obsahuje dostatek materiálu pro stanovení dalšího
postupu vývoje. Výstup

Jednotlivé materiály pomáhají při posouzení školní zralosti.

U dětí došlo k pokroku ve sledovaných oblastech ve sledovaném období školního
roku.

Dílčí rozhodnutí v posouzení školní zralosti dětí (příp. doporučení dítěte
k OŠD)

Závěr

Závěry mohou pomoci při diskusi s rodiči o pokroku jejich dítěte

4.oblast Hodnocení podmínek vzdělávání

Co (cíl) Materiální a prostorové

Kritéria RVP a ŠVP

Kdo Učitelka+ředitelka školy

Kdy Červen

Jak Diskuse o nutných úpravách

Záznam Vyjádření pedagogické i provozní pracovnice

Výstup Doplněk do požadavků na zřizovatele

Závěr Upravit organizaci provozu, příp. další opatření

5. oblast hodnocení práce pedagogů i ostatních zaměstnanců

Co (cíl) Zjistit promítnutí závěrů z kontrolní činnosti do kvality práce jedn. uč. dle zpracovaného plánu kontrolní činnosti

Kritéria 1. kurikulum 2. kritéria nenárokových složek

Kdo Ředitelka školy

Kdy Viz plán kontrolní činnosti

Jak 1. kontrola formální i obsahové správnosti vedení dokumentace 2. Průběžné sledování výsledků práce s dětmi (nástěnky, portfólia, náhodné vstupy)

3. kontrola stanovených úkolů (individuálně, mimořádně)

4. náslechy ve třídě

1. rozbor dokumentace třídy

Záznam 2. analýza práce dětí, sledování nástěnky pro rodiče

3. Záznam z ped. porad, diskuse 4. Hospitační záznamový arch

1. Vedení dokumentace odpovídá stanoveným legisl. požadavkům.
2. Nástěnka pro rodiče je funkční a aktuální, informují rodiče o činnosti třídy.

Učitelka pracuje v přirozených podmínkách spontánně, je kreativní,
je na práci připravena.

Výstup

Učitelkám i ostatním pracovním jsou jasné jejich úkoly a kompetence
(je kontrolována kvalita, termín splnění)

Učitelky jsou schopny vést edukační proces bez větších problémů, z příp.
závěrů jsou schopny vyvodit závěr a další postup.

1. upravit vnitřní normy a kontroly nové legislativě

Závěr

2. stanovit způsob a inovaci tak, aby byl informační systém pro rodiče funkční
3. jmenovitě pochválit a naopak i umět kritizovat práci sebe sama i ostatních
4. odrazový můstek pro další práci a individuální vedení jednotlivých pedagogů
(v oblastech slabin či naopak v tom, v čem vynikají)

8.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání: obsah a průběh vzdělávání

- plánování výuky, obsah a průběh vzdělávání-podpůrné výukové materiály, obsah a průběh vzdělávání
- realizace výuky (interakce učitele a žáků/dětí, rozvoj kompetencí k učení), obsah a průběh vzdělávání
- školní vzdělávací program, podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické, podmínky ke vzdělávání ekonomické, podmínky ke vzdělávání materiální, podmínky ke vzdělávání personální, podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod.
- spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem, podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod.
- spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče), podpora školy dětem, spolupráce s rodiči apod.
- zohlednění individuálních potřeb žáků/dětí, úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza, úroveň výsledků práce školy

- kvantitativní analýza, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- organizační řízení školy, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- pedagogické řízení školy, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- profesionalita a rozvoj lidských zdrojů, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- strategické řízení, výsledky vzdělávání dětí
- hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti), výsledky vzdělávání dětí - klíčové kompetence, výsledky vzdělávání dětí
- motivace (motivace žáků), výsledky vzdělávání dětí - znalosti a dovednosti

8.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá k jednotlivým oblastem autoevaluace následující nástroje: analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, hospitace vedením (ředitel), vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí

8.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně, častěji než pololetí.